

Mirgu Marga

Rašo Kugis Mugis.

AMERIKOS ir Anglijos aukštųjų valdžios vadų konferencija sename Kanados mieste Quebec turės pasaulinės reikšmės. Lietuviai nužvelgia kad buvo tartasi ir Lietuvos ateities klausimu, nors Sovietijos atstovų nebuvo. Musų veikėjai, be abejo, dideliu dėmesiu laukia mažiausio vėjelio kuris pro cenzūros draudimų raišius atneš žinėlę kas buvo tartasi. Amerikos Lietuvių viltis Prezidento Roosevelt pasilieka tvirta. Idomu kad Roosevelt politiniai priešai, taip vadina mi "izoliacininkai" (kaip Chicago Tribune) karštai už Lietuvos laisvę stoja. Mažų tautų laisvę, matyti, yra visiems doriems Amerikonams priimtinas ir jų remiamas principas.

GRAŽIAI tuo atžvilgiu pasiskę įtakingas New York Times. Sako, regis Rusus galima įtikinti, Amerika Pabaltijo likimu domisi ne tikslu sukurta mažų valstybių grandinę Rusiją smausti ar varžyti. Amerikos dėmesis, sako, kyla iš "istikimybės pažadu, duotų Atlanto Carteryje", taip pat, įsitikinimu kad "nuoširdus elgesys išeis Rusijos naudai".

Jei Rusai savo užsispyrimo neatsisakysia, Amerikonai gali vėl Europa nusivilti ir pasitraukti iš suraizgotų ginčų. Tada karo pavojus vėl ant pasaulio pakibs ir grės taip mažoms, taip didelėms valstybėms. Amerikonų visuomenė, sako, trokšta kad Rusija su savo mažais kaimynais susitartų nuolaidumu dvysta.

LIETUVOS laisvės principas Amerikonų ir Anglų visuomenėje turi daug draugų ir pritarėjų. Gaila kad mes savo literatiniams spėjimams ir veiksliams dar daugiau nesutelkiame. Veik be lėšų, šiaip-taip išsilaikanti Lietuvos Atstovybė Londone, regis, jogio informaciniai kovingo leidinio Anglų visuomenei neleidžia. Lietuvos Atstovybės Washingtono leidžia idomu ir svarbų Current News, bet šis leidinys mimeografuotas, be paveikslų ir originalių straipsnių. Buvo galima tikėtis kad tokį leidinį leis Amerikos Lietuvių Taryba, kurios nariais buvo "milijonais" dolarių besididžiuojančių mūsų susivienijimai ir trijų "smarkių" laikraščių ponai redaktoriai.

Bet ką gi? Buvęs kitokios Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas Dr. J. J. Bielskis, Lietuvos garbės konsulas Los Angeles mieste, švelniai pasakė: "Tiesa, iki šiol Taryba jokių veiklumu nepasizymėjo. bet reikia tikėtis kad šaukiamą (Pittsburghe) konferencija trukumą pataisys". Kitais žodžiais tariant, ir Dr. Bielskis sutinka su mūsų mintimi kad konferencija šaukta būti atpirkimo ožiu tai neveikliai Tarybai. Ar konferencija Tarybai energijos elikyro įpils sunku tikėti; nes iš katalikų su socialistais bendradarbiavimo tik "kreivas vaikas" išeiti tegali.

KADA NORS, kur nors atsibūs Amerikos, Anglijos ir Sovietijos vadų susitikimas ir pasitarimas. Amerikos spauda veik vienbalsiai tokios konferencijos reikalą numato. Numato jį ir bolševikų "Karas ir Darbininkų Klasė" žurnalas Maskvoje, kuris pabrėžia, visos iškiam įvykusios Roosevelt-Churchillo konferencijos tebusios "Amerikos ir Anglijos karo reikalų konferencijos

The Ohio War History Commission
Ohio State Museum
Columbus Ohio

The only National Lithuanian Newspaper published in Ohio, reaching a very large majority of the 80,000 Lithuanians in the State and 20,000 in Cleveland

No. 36

Kaina 5c.

CLEVELAND, OHIO RUGS. SEPT. 3, 1943

(28-ti metai :: 28th Year)

Churchill vėl Tariausi su Prez. Rooseveltu

Antras Frontas Neskubinamas

Rugs. 1, Britų premjeras Churchill atvyko į Washingtoną pas Prez. Rooseveltą testuoti toliau aptarimus karo reikalų. Tikima kad didesnė dalis pasitarimų bus apie santykiavimą su Rusija.

Eina gandai kad Roosevelt ir Churchill vėl išleis atsisaukimą ir galutiną perserėgimą ašies valdovams baigti kariavus, kitaip turės panešti visą atkaklų alijantų įėjų užpuolimą kokis sutarta vykdyti Quebec'o konferencijoje.

Prez. Roosevelt ir Churchill sutinka su Stalinu, arba suruošti tų trijų valstybių užsienių sekretorių konferenciją.

Apie jų pasimatymą su Stalinu nėra nieko tikro. Stalinas iš Rusijos kojos nekels, o Rooseveltui būtų pasizeminimas į Rusiją keblauti.

Tuo gi tarpu, dideli skaičiai Anglijos ir Amerikos bombierių lėšia atakavimą ir naikinimą Vokietijos ir Italijos miestų.

Britai atakavo Neurnbergo karo dirbtuve, žuvo 33 Britų lėktuvai.

Užpuolime Muencheno, Gladbach ir Rheydt negryžo 28 lėktuvai. Kiti laukiniai atakavo Prancūzijos ir Nederlandų miestus kur valdo Vokiečiai.

Rugs. 1, didelis oro laivynas atakavo Berlyną — sprogdinta ir padegta įvairios miesto dalys. Tai antras didis užpuolimas Berlyno bėgyje 8 dienų. Padaryta milžiniški nuostoliai.

Negryžo 47 Britų lėktuvai. Britų karo laivai Rugs. 1 smarkiai apšaudė Italijos pietinio galo pakraščius.

U. S. Karo Nuostoliai 103,000 Vyrų

Rugs. 1 Amerikos Karo vadovybė skelbia jog iškšol šios šalies karo nuostoliai kareiviais pasiekė 103,932. Tas apima armiją, laivyną ir marinus. Iš tų visų tarnybos sričių 19,851 užmušti, kiti sužeisti ir dingę. Iš tų sužeistų 8,748 jau pasveiko ir vėl gryzo tarnybon.

Jos nepareikškusios minties "visos Anglų-Amerikonų Rusų koalicijos".

Šioje, trijų dikčių konferencijoje bus galutinai išspręsta Lietuvos likimas. Amerikos Lietuvių, kaip svarbiausia laisva Lietuvių tautos pajega, privalo pasiruošti tarti savo kaip galima svariausių žodį ir pavartoti visą galimą įtaką. Nepažiopsokime "koalicioniu snaudimu" tos istorinės valandos!

RUSŲ NORIMAS ANTRAS FRONTAS NESKUBINAMAS

Britų premjeras Churchill, tebeviešintis Kanadoje, sakė kalbą per radio Rugs. 31, pateikdamas užkietimą Stalinui susitikti su juo ir Rooseveltu, bet kaslink bolševikų reikalavimą antro fronto paaiškinimo kad alijantų užpuolimas Vokietijos iš Anglijos, bus daromas tikrai militariškais išskaičiavimais, ne politiškais sumetimais, pataikavimu Maskvai nebus.

Priminė savo kalboje jog būtų labai naudinga jeigu tų trijų šalių — Amerikos, Britanijos ir Rusijos — vadai galėtų susitikti aptarimui visų svarbių klausimų apimančių karą ir politinius reikalus.

STALINAS VEIKIA SAVŲ PLANŲ

Sovietai varo kokias tai slaptas pasalingas lenktynes su Amerika ir Britanija: štai Stalinas pripažino Prancūzų Tautinį Laisvinimo Komitetą be jokių sąlygų, kuomet Amerika ir Anglija tam komitetui nustatė tam tikras ribas.

Prieš kelias savaites, iš Maskvos pasiulyta Vokiečiams lengvos sąlygos baigti karui su Rusija, jeigu jie išvers Hitlerį ir taikysis su Sovietais. Alijantai tuo tarpu reikalauja Vokiečių, kaip ir Italų, besąlyginio pasidavimo.

Stalinas tokiomis klodomis vilioja ir save ką tik gali, kaip voras muses, ir laukia progų savaip pasinaudoti.

POPIEŽIUS atsisaukia alijantes valstybes teikti nugalėtoms šalims lengvesnes taikos išlygas. Jis tik karas bus baigtas 1944 metais.

Iš Londono aeina žinių apie tai jog Italija jau veda taikymosi derybas su Amerika ir Anglija.

JAPONAI VĖL APMUŠTI

New Gorgia saloje, Baidoro uoste, Amerikiečiai visiškai išmušė Japonus ir užbaigė užėmimą Centralinių Solomonų salų.

Padaryta vėl nauji užpuolimai ant Japonų Wake, sunaikinta 37 priešų lėktuvai.

Amerikiečiai ir Australiečiai smarkiai užatakavo Japonus prie Salamaua, Naujojo Guinejoje, išstumdami juos iš dviejų fortų.

Amerikos lėktuvai ir laivai užatakavo Japonų laivą komą Marcus salą.

SUKRĖTIMAS DANIOJE

Danų bruždėjimas prieš okupantus Vokiečius išsi-veržė į sproginą kai Danai sutarę nuskandino savo karo laivus buvusius Kopenhago uoste, kad Vokiečiai jų nepanaudotų.

Naziai visu smarkumu šoko tą mažą tautą ir valstybę paspausti po savo padu. Suėmė ir laiko po areštu seną Danų karalių. Gaisrai nuo sproginų Danijoje buvo matyti skersai vandenį Švedijoje.

11 Danų laivų paspruko į Švediją. Švedijai graso Vokiečių atakas, nes jie sako pareikalaus tų laivų atgal.

Miestuose prasidėjo darbininkų streikai, protestui prieš okupantų žiaurumus. Naziai internavo 1,000 Danų jureivių ir 200 jų viršininkų.

NUŽUDYTAS BULGARŲ KARALIUS

Rugs. 28 mirė Bulgarių karalius Boris III, 49 metų amžiaus, persautas nežinomų priešu.

Sakoma, jis buvo peršau sostinėje Sofijoje, nakties metu, grįžtant iš apsilankymo Hitlerio stovykloje.

Toks slaptingas žuvinimas šalies valdovo įvedė Bulgarijoje suirutę.

Bulgarijai ir kitoms Balkanų šalims grėsiant alijantų įsiveržimui, iškiso šį krizę. Boriso sunus Simeonas, 6 metų amžiaus, liko sosto įpėdiniu, tačiau šalį valdyti paėmė ministrų taryba.

Berlinas ginasi neturėjęs bendro su tuo nužudymu. Kažin kaip Maskva?

RUSAI ATSIĖMĖ TAGANROGĄ

Rugs. 30, bolševikų kariuomenė atsiėmė iš Vokiečių miestą Taganrog, pačiame pietiniame gale karo fronto. Miestas visai sunaikintas.

Skelbia išžudę 35,000 nazių armijos, 5,100 paėmė į nelaisvę.

Rusai praneša apie pasisekimus Doneco slėnyje, žemiau Bryansko, Sevsko srityje, ir prie Smolensko.

Roosevelt Užtikrina Tautoms Laisvę

Prez. Roosevelt Rugs. 30 paskelbė savo naują užtikrinimą "teisingumo ir išlaisvinimo" Europos milijonams pavergtųjų. Prezidentas tą pareiškimą padarė atsakydamas į Lenkų vyriausybės iš Londono notą, keturių metų sukaustėse kaip Vokiečiai užpuolė Lenkiją, pradėdami antrą pasaulinį karą.

Jie Suplanavo Daugiau Bėdų Priešams

Vaide matome (iš kairės dešinėn) Kanados valdytoja mpremjerą Mackenzie King, Britanijos premjerą Churchill ir Amerikos Prezidentą Rooseveltą, Quebec'o konferencijoje. Su jais dalyvavo aukštieji karo vadai, Atlantiko ir Pacifiko karo frontu. Su nugalėjimu Hitlerio, Britai pasizadėjo Amerikai teikti visą pagalbą prieš Japoniją.

LVS Siunčia \$500 Lietuvos Atstovybei Londone

Lietuvai Vaduoti Sąjungos Centro Valdyba laikė savo specialią posėdį Detroito, sekma-dienį, Rugs. 29. Dalyvavo: Pirmininkas Dr. S. T. Tamošaitis, Vice Pirmininkas Dr. J. Jonikaitis, Sekretorius K. S. Karpus ir išdininkas J. Smailis. Negalėjo dalyvauti antras Vice Pirmininkas Adv. Nadas Rastenis iš Baitimorės.

Posėdyje dalyvavo Spaudos komisijos pirmininkas P. J. Žiuris ir rubų rinkimo Lietuvos karo nukentėjusiems komisijos narė V. Motuzienė. Dalyvavo ir nekurie vietos skyriaus nariai.

I šį posėdį teikėsi atvykti ir J. J. Bačiūnas, Lietuvių Tautinio Sėpimo Fondo (LNR) išdininkas, iš Tabor Farm. Centro valdyba aptarė bėgančius organizacijos reikalus ir padarė svarbius naujus tarimus.

Aptarta paskubinimas išleisdimo knygos "Timeless Lithuania", kuri nors baigiama, bet darbas sutrukdytas del knygos autoriaus Dr. Norem'o išsikėlimo į Kaliforniją.

Nutarta paskelbti LVS atsisaukimas ir paraginimas mūsų visuomenei pirkti Amerikos Karo Bonus, trečios paskolos vajaus metu.

Nutarta išrinkti antras sekretorius, kadangi padidėjo Sąjungos veikla. Finansų Sekretorium išrinktas Juozas Krupas, iš Ann Arbor, Mich. Nutarta paskirti iš LVS išdo \$500 palaikymui Lietuvos Atstovybės Londone, kad Lietuvos Ministeris B. K. Balutis galėtų netrukdomai Lietuvos interesams dirbti. Aukų tam tikslui bus krepiamasi į Amerikos Lietuvių patriotinę visuomenę ir organizacijas. Taip pat nutarta kreiptis į Lietuvių Tautinio Sėpimo Fondo (L. N. R. F.) valdybą kad ir iš to fondo būtų paskirta \$500 Lietuvos Atstovybės Londone palaikymui.

Pasiruošę Invazijai

Iš Egipto praneša apie alijantų didelių pasiruošimų Viduržemio juroje išiveržimui Europon iš tos pusės. Vokiečiai matomai nujaucia apie tą alijantų pasiruošimą, todėl ir jie stiprinasi Balkanuose.

Armijos bombieriai pastaru laiku nuskandina 10 Vokiečių submarinų kurie buvo pasiryžę atakuoti laivus vykstančius su karo reikmenimis.

Submarinų pavojus veik prašalintas.

Gavo Bombą

Prie Tarnov, Neb., lėktuvais darant bombų mėtymo pratimus, vienas lėktuvas numetė bombą pertoli nuo mierio ir ji pataikė į kaimynišką namą. To namo gyventojai apžiūrėję ja bombos padarytą nuostolį.

DIRVA (THE FIELD)
Published every Friday in Cleveland bu the
ATKREMA NVINOVNLT
Ohio Lithuanian Publishing Co.
6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

Subscription per Year in Advance
In the United States \$2.00
In Canada \$2.50
Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at the Cleveland Postoffice under the Act of March 3, 1879.

DARBAI IR DARBININKŲ ŽINIOS

21 žuvo kasyklose. Birmingham, Ala. — Rugs. 28 ištiko du sprogimai dujų, Sayreton anglies kasykloje. Toje nelaimėje užmušta arba nuo dujų užtroškta 21 darbininkas, kiti 23 apdeginta, iš jų be abejo keli mirs. Apie 100 kitų kasykloje buvusių darbininkų išsigelbėjo sveiki.

Streikas. Bellair, O. — Pereitą savaitę sustreikavo trijų šios srities anglia-kasyklų darbininkai 2,300 skaičiuje. Jie užprotestavo del karo Darbo Tarybos atsisakymo mokėti Illinois angliakasams jų reikalaujamą mokestį nuo to laiko kai angliakasais ineina į kasyklą iki iš jos išeina.

Už poros dienų vienos kasyklos 1,200 darbininkų gryzo dirbti, kitų dviejų kasyklų maineriai dar liko streikuoti.

E. Beneš, Čekoslovakijos prezidentas, vyksta į Rusiją pasitarimui su Sovietų vadais. Britai bijo kad jo kelionė Rusijoje sudarys pavojų geriems santikiams ateityje tarp Rusijos, Čekoslovakijos ir Lenkijos.

Rytinėse valstijose automobilistams gasolino gavimas buvo visai suvaržytas. Nuo Rugsėjo 1 vėl suteikta palengvinimas, ir bus tęmijama kiek tą palengvinimą automobilistai gerbs.

Laikraštinė popiera šymet jau antru kartu parbranginta: Kovo 1 pakelta \$4 tonui, dabar vėl \$4 tonui. Dabar laikraštinė popiera 16 nuos. brangesnė negu buvo prieš karą.

Pakliuvo. Indianapolis, Ind. — Tula gudruolė moteris pakliuvo į valdžios namus už klatingą išgavimą iš valdžios pinigų kaip po atlyginimų už jos "vyrus" tarnaujančius karo laivyne. Ji buvo "ištėkėjus" už septynių jureivių, tikslu gauti sau atlyginimą kaip "gyvanašlei".

Norvegijoje naziai sušaudę 11 žmonių už slėpimą ašiai priešingų agentų. Tie agentai esą alijantų slapti veikėjai.

Europos maitinimui išlaisvinus ją iš okupantų, sakoma reikalinga bus po 10 milijonų tonų maisto per metą.

Kharkove, Vokiečių valdymo laiku, nuo choleros ir tyfo mirė apie 3,500 žmonių, daugiausia vaikų. Sovietai tą miestą nesenai iš Vokiečių atėmė.

Albert Lebrun, paskiausias buvęs Prancūzijos prezidentas, esąs Vokiečių sni-pų suimtas ir išgabentas į nežinomą vietą.

PENNSYLVANIJOJE

SU LIETUVOS PREZIDENTU PENNSYLVANIJOJE

(Tęsinys iš pereinio nr.)

Lietuvos Prezidentą A. Smetoną pakvietus į Mahanoy City, Pa., dalyvauti tenatinių Lietuvių rengiamose Lietuvių Dienoje, p. Prezidentas ir jo palydovai gavo pamatyti tas Lietuvių išeivijos kolonijas kur Lietuviai pradėjo pirmiausia prisisiekti kad ir sunkiausiu savo darbu. Kietos anglies kasyklose, apie Mahanoy ir kiek toliau, nuo apie 70 metų atgal jau gyvena Lietuviai ir dirbdami sunkiausius darbus, pavojingiausiose sąlygose, kur kas minutą virš galvos kaboją mirtis, statė pagrindus būsimam Lietuvių tautiniam susipratimui, atgimimui, kultūriniam kilimui.

Didumai Amerikos Lietuvių žinoma kad tose vietose kaip Mahanoy City, Plymouth, Shenandoah ir kitose miesteliuose steigėsi Lietuvių pirmutinės parapijos, kurios jau dabar atšventintos savo 50 metų gyvavimo jubiliejus.

Ten įsteigti Lietuviški laikraščiai, nors vieni sunyko, kiti išsikėlė į tolimesnes Amerikos dalis, nuo New Yorko iki Chicago, ir apėmė platesnę darbo dirvą.

Cia dar tebegyvuoja vienas išlikęs pačių seniausių Lietuvių laikraščiu, Saulė, tebeprasomai ta pačia "išnykusia" Lietuvių kalba, kuria pradėjo pasirodyti pirmieji mūsų laikraščiai ir knygelės išeivijoje.

Lietuviai čia nekurie pasiekė jau ketvirtą gentkartę, nes pirmutinį čiagimį vaikiai jau savo vaikūčius auginą.

Senieji ateiviai jau nyksta, vienas po kitam apleidžia taip ilgai savo pragyventas sritis ir iškeliauja amžinastin. Kiti visi dar nors stipresni, bet jau seni. Jų vaikai ir anukai jau suaugę, dabar į kariuomenę imami. Jų dukterys išėjusios į darbus kitur, į valdiškas vietas, į didmiesčius, iškėčiusios už kitataučius.

Likę didumoje tik senoji ir jaunoji gentkartė, kuri dar negali išeiti iš namų arba nepalima kariuomenėn.

Lietuviai čia daugiau Lietuviškesni, nors gal nėra tiek pažangus kiek didmiesčių gyventojai. Tačiau netruksta inteligentijos ir profesionalų.

Žiūrint į dideles Lietuviškų parapijų mokyklas, kur moko ma Lietuviškai jau trečioji gentkartė mūsų išeivijos, kyla klausimas kokia dvasia tose mokyklose viešpataus kada senieji ateiviai visi jau bus išnykę... Ar tas mokyklas perims valdžia, ar jos liks tikta senovės priminimas kad čia kitados buvo girdima Lietuviška kalba....

APSILANKOME KASYKLOJE

Išskyrus angliakasykus, kiti žmonės neturi supratimo kaip išrodo angliakasykla iki joje neatsilanko. Budamas p. Prezidento partijoje, gavau progą pamatyti iš kur paeina "juodasis auksas" arba akmeninė anglis.

Mums buvo proga apsilanky-

ti Old Company's Lehigh angliakasykloje, prie Coal Dale. Visi kurie ejo į kasyklą turėjo apsiręngti mainerio rubais, batais ir kepure, užsidėti ant pečių diržų laikomą elektros batareją ir prisikabinti prie kepurės elektros lemputę. Visos tos lemputės prieš angliakasykų paėmimą jų naudoti būna per keliolika valandų prileidžiamos elektros srovės, kad šviesos ištęktų keliolika valandų laiko. Dabar nevartoja lempučių kitokių kaip elektrinių, todėl pavojus nuo jų ištikti sprogimui kasyklų dujų beveik išnykęs.

Ejome geroką galą į kasyklos tunelį po kalnu, kur vietomis šlapia, nes iš kalno sunkiasi vanduo, kitur sausa, bet lubas ir sienas laikanti mediniai ar geležiniai balkiai susukti ir laužiami nuo sunkumo, ten rodo gali kada nors įgriuti ir užgriuti išeiga.

Prieję šaftą į gilumas, sulipom ant keltuvo, kuris nuleidžia ir iškelia angliakasykus į kasyklų apatinius sluoksnius.

Leido mus gilyn, 2400 pėdų skylyn, iki žemiausio, aštunto anglies sluogsnio.

Kiekvienas sluogsnis randasi įvairiam ne vienodame gylume ir anglis eina ne lygiu storiu ir aukščių, bet įvairiai, ir ten įsigavę darbininkai turi anglių iškrauti ir iškelti į viršų.

Mums kasyklą aprodė iškeldami į septintą sluogsnį, kur keliais tuneliais vedžiojo. Tokiais tuneliais einant susipažinti su visa kasyklų padėtimi: kodėl ir kaip atsitinka sprogi-

mai, kaip kasyklos užtvinsta, ir kas daroma nuolatai prižiūrėjimui kad tų nelaimių neištiktų. Nuolat veikia motorai kurie be paliovos traukia per tunelius orą, tuomi ištraukia pavojingas dujas. Veikia automatiški vandens pumpai, kurie saugoja kasyklas nuo užtvėnimo, nes iš viršutinių kalnų tam tikromis gyslomis nuolat vanduo sunkiasi žemyn.

Užgriuvimų išvengimui vartojama mediniai ir geležiniai ramsčiai.

Išdirbta saugumo taisyklės ir anglies sprogdinimui, tačiau kaip laikraščiuose skaitome, nelaimės vis ištinka nuo įvairių įvykių kasyklose.

Nekurie žmonės girdėjo tik gaudus buk į kasyklą leidžiantis tie keltuvai eina taip smarčiai jog net plaukai ant galvos žmogui iš baimės atsistoja.

Noriu pasakyti kaip ištikro yra. Tuos gaudus paleido tie Europiečiai kurie savo gyvenime nėra buvę ant jokio keltuvo ir patekę į kasyklas dirbti gauna pirmą kartą keltuvu leistos žemyn. Jiems gal ir nepasitaikė išbandyti kitų keltuvų, kurie veikia dar greičiau.

Didmiesčių gyventojai daug greičiau švaistosi aukštyn ir žemyn didžiųjų dangoraižių keltuvuose, kurie šauna į viršų arba žemyn specialiais motorais ir paruošti ypatingai greitam patarnavimui.

(Bus daugiau)

KONTESTO LAIMĖTOJAI SKELBIAMI

Kaip Dirvoje buvo pranešta apie South Bostono Lietuvių Filiečių Draugijos paskelbtą kontestą parašymui straipsnių temoje "Lietuvos Nepriklausomybė, Jos Dabartinė Reikšmė". Kontesto terminas buvo nustatytas Birželio 1 diena.

Dabar gauta pranešimas apie to kontesto pasekmes: Pasirodo, pirmą premiją, \$50 vertės karo boną ir stampų gavo p-lė Danutė I. Staknytė, iš Lyndhurst, N. J.

P-lė Staknytė yra pabėgėlė iš Lietuvos, pati pergyvenusi Lietuvos kilmę ir gražaus gyvenimo laikotarpį, mačius kad Lietuva moka gyventi, tvarkytis ir gali užimti vieta greta kitų pažangių šalių.

Antrą geriausį rašinį patiekė žinomas senas mūsų darbuotojas A. B. Strimaitis, kuriam priskirta antra premija, \$25 vertės karo bonų ir stampų.

Sprendėjų komisiją sudarė Adv. Zuzana Šalnienė, S. Michelsonas ir A. F. Kneišys, pastarieji du redaktorius.

Apie kontesto pasekmes praneša South Bostono Lietuvių Filiečių Draugijos Komisija — Adv. Kazys J. Kalinauskas, Dr. Antanas L. Kapočius, Adv. Jonas J. Grigalius.

Šių kontestantų straipsniai savo laiku tilps Dirvoje, kaip tik pasidarys liuosos vietos.

tinis ir juo prašau vaduotis. Tuo laiku iki pasimatymo. Su aukšta pagarba Z. Jankauskas, VVS. rašt. (Bus daugiau)

Prezidento A. Smetonos Vizitas

Pereitą šeštadienį į Detroitą atvyko Lietuvos Prezidentas A. Smetona aplankyti Detroitiečių. Šis jo atsilankymas buvo privatinio pobūdžio. Anot p. Prezidento: "Atvykau pas jus viešnagėn". Kartu su p. Prezidentu buvo atvykę keletas Clevelandiečių: Dr. S. T. Tamošaitis su ponia, Dirvos redaktorius K. S. Karpis su ponia, P. J. Žiūris su ponia, ir J. Salasevičius su ponia. Taipgi atsilankė ir p. Juozas Bačiūnas iš Sodus, Mich.

Ponas Prezidentas ir dalis jo palydovų buvo apsisostę pas Dr. J. J. Sims.

Per tris dienas čia buviant p. Prezidentui, visą laiką svečių netruko, bet ponia Sims visus suspaėjo pavaišinti.

LVS centro valdybos nariai turėjo pasitarimą su LNFR išdininku p. Bačiūnu ir aptarė kiti tas organizacijas ir Lietuvos reikalus liečianti klausimai, apie ką tikiau padarys pranešimą centro valdyba.

Sekmadienio vakarė, ponų V. Petrikų palociuje įvyko LVS. 6-to skyriaus surengta draugiška vakarienė p. Prezidento pagerbimui. Čia susirinko į pusę šimto geriausių Detroito Lietuvių. Ponių Petrikienės ir Smailienės rūpesčiu vakarienė padaryta šauni ir viskuo gausi. Vakarienės metu pasakyta trumpų kalbų. Ponas Prezidentas kalbėjo kiek ilgiau. Man puolė į galvą p. Prezidento pora pareikštų minčių. Jis pasakė: "Amerikos Lietuviai kurie nori nustatyti Lietuvai valdžios formą, demokratine, komunistinę ar kitokią, jie tiems ginčams tik laiką gaišina. Lietuvoje valdžia bus tokia kokią Lietuvos žmonės išsirsins atgavę nepriklausomybę." Kitas p. Prezidento pareiškimas tai kad Lietuviai tautai gresia visiškas išnaikinimas, išvežant Lietuvius iš Lietuvos ir išduant, jeigu nepriklausomybė greitai nebus atgauta. Tokius tikslus turi abu mūsų didieji kaimynai.

Kalbėjo taipgi Dr. S. T. Tamošaitis ir K. S. Karpis; šis savo kalboje priminė apie Lietuvos atstovybę ir p. ministrą Balutį Londone, kurio padėtis yra svarbi bet labai apgailėtina. Atstovybės palaikymui svečiai sudėjo auką \$135.

Vakarienėje programą vedė LVS 6-to skyriaus pirmininkas H. Kapturauskas.

Pono Prezidento vizitu daugiausia turėjo rūpesčio Dr. ir ponia Sims ir pp. Petrikai. Garbė jiems, o mums pasidžiavimas kad turime tokius kilnius žmones.

Prieš siunčiant šią žinią sužinojau kad minėtos vakarienės išlaidas padengė lygiomis pp. Petrikai, pp. Smailiai ir LVS 6-to skyriaus pirmininkas H. Kapturauskas. Ačiū jiems.

D. R.

•DŽIOVOS mirtys Suv. Valstijoje nuo 1909 metų sumazėjo beveik 60 nuošimčių.

Kainų Tvarkytojas

James F. Brownlee, paskirtas OPA deputy administrator kainų tvarkyme.

Detroit, Mich., Naujienos

MIRIMAI

MIRĘ IŠEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI

(Žinios apie mirusius Lietuvius šiame skyriuje talpinama dyka!)

KUNČIUS Juozas, mirė Rugs. 12, Oak Forest, Ill.

KLIMKEVIČIENĖ Ona, 42 m. mirė Rugs. 4, Plymouth, Pa.

AKALIENĖ Ona, mirė Rugs. 3, Bridgeport, Conn.

ZITKUS Andrius, mirė Rugs. 2, Sugar Notch, Pa.

GRYBIENĖ Viktorija, mirė 26 Liepos, Poquonock, Conn.

KVARATIEJUS Vincas, mirė Rugs. 1, New Britain, Ct.

LUCKIENĖ Juzė, pusamžė mirė Rugs. 5, Chicagoj. (Raseinių ap., Lidavėnų p., Palutėnų k.). Amerikoj išgyveno 32 metus.

SUKAITIENĖ Alice, mirė Mahanoy City, Pa., Rugs. mėn.

KRIŽANAUSKAS Vincas, mirė Rugs. m., Mahanoy City, Pa.

STOCKUS Juozas, seno amž., mirė Rugs. m., New Philadelphia, Pa.

LAPINSKIENĖ Magdalena, mirė Rugs. 4, Minersville, Pa.

VALTERAITIS Antanas, seno amžiaus, mirė Rugs. 14 d., Chicagoj. (Vilkav. par.)

BARTUSEVIČIUS Vincas, pusamžis, mirė Rugs. 4, Chicagoj. (Kauno aps., Jurbarko par.)

DULSKIENĖ Marė, mirė Mahanoy City, Pa., Rugs. m.

SPUDIS Motiejus, mirė Rugs. mėn., Mahanoy City, Pa.

GUREVIČIUS Antanas, mirė Rugs. m., Shenandoah, Pa.

SABAS Simanas, 50 m., mirė Rugs. 15, Chicagoj. (Suvalkietis, Dobily k.). Amerikoj išgyveno 35 metus.

PAULIUS Antanas, seno amžiaus, mirė Rugs. 16, Chicagoj. (Tauragės ap., Žvingių p., Lauminių k.). Amerikoj išgyveno 45 metus.

VILEIKIS Kazys, pusamžis, mirė Rugs. 18, Chicagoj. (Raseinių ap., Kelmės par., Mažunių k.).

BALSEVIČIUS Louis, 34 m., mirė Rugs. 15, Chicagoj, kur buvo ir gimęs.

BILIUNAS Mykolas, mirė 2 Rugs., Sioux City, Iowa.

SKEMIENĖ Jadvyga, mirė Rugs. mėn., Rockford, Ill.

VALINAVIČIUS Vincas, 60 mirė Rugs. 8, Middlefield, Ohio.

JOTKIENĖ Antanina (Aidukaitė), pusamžė, mirė Rugs. 7, Chicagoj. (Zarasų apsk., Dukšto p., Sukeliškių k.).

PETROKAS Tamošius, pusamžis, mirė Rugs. 11, Chicagoj. (Tauragės ap., Kražių par.).

STEPONAITIENĖ Petronėlė, mirė Rugs. 9, Chicagoj. (Erzvilko p., Čepaičių k.).

BACIULIS Jonas, mirė Rugs. mėn., Pittsburgh, Pa.

STANČIKAS Vincas, 63 metų, mirė Rugs. 2, Pittsburgh, Pa.

VEKTERIS Antanas, 31 metų, mirė Rugs. 5.

KRUNIENĖ Petronėlė, mirė 8 Rugs., Newark, N. J.

MATULIS Juozas, mirė Geg. 23, Buenos Aires, Argentinoj. (Sėdos par., Barstyčių k.). Argentinoj išgyveno 30 metų.

PAUL Kazė (Betingaitė), pusamžė, mirė Rugs. 18, Chicagoj. (Kaltinėnų par.). Amerikoj išgyveno 37 metus.

KUMSKIENĖ Elzbieta (Rapšytė), pusamžė, mirė Rugs. 17, Chicagoj. (Panev. aps., Miežiškių p., Priekų k.).

LINAUSKAS Andrius, mirė Rugs. mėn., Baltimore, Md.

URBAITIS Pranas, pusamžis, mirė Rugs. 8, Chicagoj. (Raseinių ap., Jurbarko p., Kuturių k.). Amerikoj išgyveno 30 metų.

KIBARTAS Stasys, 27 metų, mirė Rugs. 8, Chicagoj, kur buvo ir gimęs.

ADOMAVIČIUS Ignas, seno amžiaus, mirė Rugs. 12, Chicagoj. (Tauragės ap., Kaltinėnų p. ir k.).

GRISIENĖ Ursulė (Šilgalaitė), seno amžiaus, mirė Rugs. 12, Chicagoj. (Pagamančio p., Getkančių k.).

KUMPIKIENĖ Barbora (Jovaišaitė), pusamžė, mirė 11 Rugs., Chicagoj.

DICBALIS Kazys, 70 m., mirė Rugs. 12, Chicagoj. (Vilkav. par., Mažūčių k.). Amerikoj išgyveno 45 metus.

Doak žmogui šviesa — jis patrafas sau kelią — kas platina Dirvą — tas platina apšvietą.

KAIP ATNAUJINT DIRVĄ

Kaip tik jūsų prenumerata už Dirvą baigiasi, paminkit pas jus esamą Dirvos voką ir atnaujinkite kortelę, įdėkit \$2 popierinius ir įrašę savo pilną adresą, išsiųskit, užlipinę ant voko už 3c pašto ženklelį.

D I R V A
6820 Superior Ave.
Cleveland, Ohio

Skaityk Amerikos

'Lietuvių Naujienos'

Mėnesinis žurnalas, 24 pusl.

Metams tik 50c. (45)

LIETUVIŲ NAUJIENOS

332 N. 6th Street Philadelphia, Pa.

DELLA C. JAKUBS

(JAKUBAUSKIENĖ—Laisnuota Laidotuvių Direktorė)

REIKALĖ VEŽIMAI LIGONIAMS PERVEŽTI.

Kambariai pašarvėjimui leidžiama naudotis nemokamai.

LITHUANIAN FUNERAL HOME

6621 EDNA AVENUE

ENDicott 1763

P. J. KERSIS

809 Society for Savings Bldg.

OFISO TELEFONAS: MAin 1773.

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausit pigią kainą. Taipgi gausit patarnavimą įvairiuose apdraudus-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo mortgage. Patarnavimas ir išpildymas garantuojamas. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

Naujoje Vietoje

Nikodemas A. Wilkelis

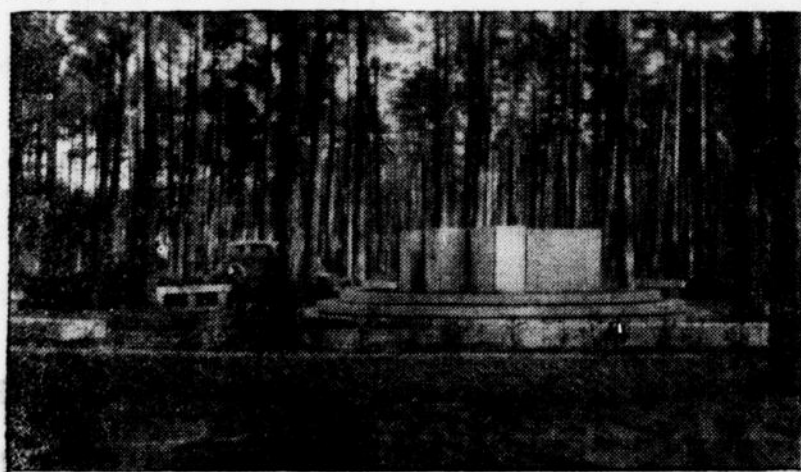
Laisnuotas Laidotuvių Direktorius

IR BALZAMUOTOJAS

Šermentis kambarius duodame vartoti nemokamai

Naujoj, modernizacijai įrengto nuosavioj vietoj

6202-04 SUPERIOR AVE. HEnderson 9292

Du vaizdai miško pakrastyje prie Soldino, Vokietijoje, kur 1933 metų Liepos 16-17 naktį nukrito ir užsimušė Darius ir Girenas, pasiekę beveik Lietuvos sieną. Čia pastatyta jų atminčiai ir žuvimo vietos pažymėjimui paminklas.

Tegul meilė Lietuvos

Dega mūsų širdyse!

LAISVA LIETUVA

Laisvę Pažinę —

Jungo Nevilksim!

Amerikos Laimėjimas Karo

Reiškia
Užtikrinimą
Lietuvai
Laisvės!

3RD WAR LOAN DRIVE
— FOR INVASION

LIETUVAI VADUOTI SAJUNGOS ATSIŠAUKIMAS I LIETUVIŲ VISUOMENĖ

TREČIOJA AMERIKOS KARO
PASKOLOS RĖMIMAS

MUSŲ Naujoji Tėvynė Amerika, kuri davė mums laisvą gyvenimą pabėgusiems nuo svetimųjų prieštautos, ir dabar tikrina ir žada atsteigti mūsų Senajai Tėvynei Lietuvai Laisvę ir Nepriklausomybę. Visa Lietuvių išeivija, ir Lietuvoje gyvenanti pavergti žmonės Lietuvos laisvei atgauti viltis deda tik į Ameriką!

Mes žinome ir tikime kad Amerikos laimėjimas karo yra užtikrinimas Lietuvai naujos Nepriklausomybės ir Laisvės!

Mes Amerikoje gyvenantieji pakartotinai pareiškame Amerikai pasitikėjimą kad ji užtars Lietuvos Nepriklausomybę, ir taip tikėję mes nenustosime iki galo. Reiškime pasitikėjimą Prezidento Roosevelto duotiems pažadams Lietuvių delegacijai ir jo pareikštiems dėsniams Atlanto Citerijoje, kad Prezidentas Roosevelt vėl pakartoto ir patikrino šiomis dienomis, skelbdamas pasauliui mažoms pavergtoms tautoms išlaisvinimo užtikrinimą.

Amerika dabar randasi pačiame didžiausiame sukurtyje KARO UŽ ŽMONIJOS LAISVĘ — ir jai reikalinga parama: reikalinga kiekvieno Lietuvio, vyro, moteris ir vaiko darbas, laikas ir pinigai. Reikalinga kiekvienas jūsų laisvas, duonai nereikalingas dolaris karui laimėti investuojant į KARO BONUS.

Amerika neverčia jus atiduoti savo uždarius takais, bet prašo jūsų SKOLINTI valdžiai jūsų turimus perversius, jūsų uždario dalį.

TREČIA KARO PASKOLA (Third War Loan) pradama kelti ketvirtadienį, Rugsėjo-September 9, ir tęsis apie mėnesį laiko, iki \$15,000,000,000 suma bus sukelta.

Ši paskola prašoma iš paskirų aukotojų, ne bankų ir ne kitų finansinių įstaigų. Taigi šiuo atveju kiekvienas darbininkas Lietuvių, kiekvienas paskiras, buvęs, profesionalas vyras ir moteris gali prisidėti.

Pirkit Karo Bonus Amerikos Pergalei.

Pirkit Karo Bonus paskubinimui priartinti karo pabaigos ir gražinimui Taikos, kurios mes visi — ir visos pasaulis — trokšta, laukia!

Pirkit Karo Bonus — Lietuvos Laisvei ir Nepriklausomybei užtikrinti.

Nelaukit iki kas ateis jus raginti, prašyti ar kalbinti. Eikite patys tuojau į savo artimiausią banką, arba kreipkitės į Lietuvių komitetus kur tokie komitetai dirba Karo Bonų pardavime.

NUKENTĖJUSIOS NUO KARO LIETUVOS
GELBĖJIMAS

Karui baigiantis, mums Amerikos Lietuviams prisiė rūpintis Lietuvos žmonių gelbėjimu, šelpimu, apmūgimu, aprūpinimu vaistais — ko visko jie dabar neturi ir visa jų viltis tėra mūmuse, Amerikoje.

Padidinkime savo pastangas Lietuvos gelbėjimui:

a. Rinkime, saugiai sudėkime savo senus rubus, tinkamus dėvėjimui, ir laikui atėjus bukime gatavi juos išsiųsti Lietuvon, per komitetą tam tikslui, arba tiesiogiai savo giminėms.

b. Aukokime daugiau ir daugiau pinigų į Lietuvii Tautinį Šelpimo Fondą, kuris yra vienatinis užregistruotas Lietuvių fondas Amerikoje, Lietuvos karo nukentėjusių šelpimui.

c. Aukokim Lietuvai Vaduoti Sąjungai, kurios tikslai ir pastangos pašvęsta rūpinimusi Lietuvos laisvės

atgavimu veikiant Amerikoje spauda ir gyvu žodžiu, Amerikiečių ir Lietuvių tarpe.

d. Ruoškimės patys, kaip tik karas pasibaigs, su savo sumanumu, turteliais, profesijomis, amatais grįžti į Lietuvą užimti ten vietas, profesijas, biznius, kad tas viskas nepatektų į svetimų rankas ir kad Lietuvos žmonėms nereiktų vėl likti kitų vergais ir bernais.

Lietuvai Vaduoti Sąjunga skelbia ir atsišaukia į visus patriotinius šiaurės ir Pietų Amerikos Lietuvius, stoti į darbą už Lietuvos vadavimą. Lietuvai Vaduoti Sąjunga dirbs, kooperuos ir bendradarbiaus su visais gerų norų, sąžiningais ir tikrai įsiekančiais Lietuvai Nepriklausomybės Lietuviais bei jų organizacijomis, nežiūrint jų pasaulėžiūros ir įsitikinimų.

Lietuvai Vaduoti Sąjunga griežtai stovi prieš keno nors pastangas įvelti Lietuvą į svetimas klastingas federacijas ar konfederacijas iki nebus atsteigta Lietuvoje valdžia kuri pati galės spręsti ar jai reikalinga į kokias kombinacijas dėtis, taipgi pareiškia kad nesutinka apleisti Vilniaus klausimo, ir stovi už Nepriklausomą Lietuvą su sostine Vilnium!

Lietuvai Vaduoti Sąjunga pareiškia vėl kad jos tikslas yra tik atstatyti Laisvą, Nepriklausomą Lietuvą, valdžios išsirikimą paliekant patiems Lietuvos žmonėms, kurie ten vargą vargsta ir kančias kenčia. Tik jie tėra teisėti sau valdžią rinkti, ne kas nors išlaukiniai, kurie rūpinasi jiems valdžios formas primesti.

Lietuvai Vaduoti Sąjungos Centro Valdyba:

Dr. S. T. Tamošaitis — Pirmininkas
Dr. J. Jonikaitis — Vice Pirmininkas
Adv. Nadas Rastenis — Vice Pirm.
K. S. Karpus — Sekretorius
Juozas Kripas, Finansų Sekretorius
Juozas Smailis — Išdininkas.
P. J. Žiuris, Spaudos Komisijos pirm.

RYTŲ TAUTININKŲ
CENTRO KONFERENCIJOS AUKOSRYTŲ TAUTININKŲ CENTRO
PRANESIMAS

Rytų Tautininkų konferencijoje Brooklyn, N. Y., Gegužės 30 aukojo šie:

J. Ginkus \$6. Po \$5: Liet. Tautininkų Klubas, J. Lapinskas, S. Cvirka, A. Mikalauskas, B. B. Simons, J. Tareila, P. J. Žiuris.

V. Abraitis \$3. Po \$2: K. S. Karpus, Dr. M. J. Colney.

Po \$1: K. Demikis, D. Klunga, O. Valaitienė, T. Susinskas, A. Valušis, P. Steponavičius, J. Sagys, P. Puskas, J. Žemaitaitis, J. Kšcenaitis, P. Talečka, J. Puidokas, K. Garšvienė, J. Vaivada, V. Ambrozevičius, J. Tysliava.

Viso suaukota \$64. Turėta nuo pirmiau \$8.50, tuo būdu susidarė iš \$72.50.

Skelbdami šias aukas visiem aukojusiems Rytų Tautininkų Centro veiklos palaikymui reikiame nuosirdžią padėką. Visi kurie užjaučia tautininkų idėjas yra prašomi ir toliau palaikyti tą veiklą ne tik darbu bet ir finansais. Prie pro-

gos skirkime kai kada dolarų kitą tam tikslui.
Rytų Tautininkų Centro
Finansų sekretorius
X. Strumskis.

Paskutinės Dienos Prisidėti prie "Timeless Lithuania" Leidejų

Pagelbėkit išleisti Dr. Owen J. C. Norem knygą

TIMELESS LITHUANIA

KNYGA IŠEIS ANGLIŠKOJE KALBOJE 300 PUSL. DIDUMO, ILIUSTRUOTA
SIŪSKIT SAVO AUKĄ ŠIADIEN

Kas duos \$5.00 ar daugiau gaus vieną knygą

Gyvename labai svarbių metų, esame gal išvakarėse to rytojaus kada bus svarstomas, o gal jau ir sprendžiamas, mažųjų kraštų likimas, taigi ir Lietuvos buitis. Bukime pasiruošę jį sutikti talkoje. Tegul laiku gauna Angliškai kalbanti visuomenė tikrą Lietuvos nušvietimą. Dr. Norem'o knyga puikiai atitinka tą skubų uždavinį. Ji suras Lietuvai daug draugų, stojančių už Lietuvos tautos bylą.

Štai Dr. Owen J. C. Norem, buvęs Suv. Valstijų Įgaliotas Ministeris, atstovavęs Kaune savo valstybei paskutinius trejus metus (1938-1940), turi parašęs labai įdomią knygą (300 puslapių didumo) apie Lietuvą.

Knygą puošia apie 20 iliustracijų ir keli Lietuvos žemėlapiai. Vienas jų parodo kokių ribų Lietuvai reikalavo Lietuvių Delegacija Paryžiaus Taikos Konferencijoje ir Maskvos derybose 1920 metais, kur buvo pasirašyta taikos sutartis.

Aukos priimamos nuo \$1 ir aukščiau. Davusieji \$5.00 ar daugiau gaus knygą. Aukotojų vardai tilps knygoje.

LIETUVAI VADUOTI SAJUNGA

6820 Superior Avenue — Cleveland 3, Ohio

AUKOS NOREM'O KNYGAI
'TIMELESS LITHUANIA'

Aukas ir prenumeratas knygai siųskit adresu:
LVS Centras, 6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

Aukos Londono Atstovybei Palaikyti

Detroito LVS 6-tas skyrius surengė draugišką vakariene, LVS Centro Valdybos suvažiavimo proga, ir kadangi tuo tarpu į Detroitą buvo atvykęs Lietuvos Prezidentas A. Smetona; kuris taipgi teikėsi vakarieneje dalyvauti, svečiai išklauzė kalbų, permate reikalą parėmimo Lietuvos Atstovybės Londone, kad Lietuvos Ministerio B. K. Balučio darbas nebutų nutrauktas, kuomet jis labiausia reikalingas, sudėjo aukų, kurias LVS Centro valdyba pasiųs skubiai į Londoną.

Aukavo šie:

Mr. ir Mrs. V. Petrikas	\$25.00
Dr. ir Mrs. S. T. Tamošaitis	10.00
Mr. ir Mrs. V. Jackevičius	10.00
Mr. ir Mrs. J. Ambrose	10.00
Mr. ir Mrs. Pr. Šuipis	10.00
Harry Kapturauskas	10.00
Mr. ir Mrs. M. Cibulskis	10.00
Mr. ir Mrs. J. Smailis	10.00
Mrs. Ciurlionytė-Douvan	5.00
Mr. ir Mrs. K. S. Karpus	5.00
Mr. ir Mrs. J. J. Sims	5.00
Mr. ir Mrs. J. Salasevičius	5.00
Mr. ir Mrs. K. J. Semaška	5.00
Juozas Kripas	5.00
Mr. ir Mrs. F. Motuza	5.00
Mr. X	5.00
Viso	\$135.00

AUKOS KNYGAI
'TIMELESS LITHUANIA'

A. M. Augunas,	5.00
Bay Shore, LI. NY.	
A. M. Makauskas	5.00
Manville, N. J.	
Jonas V. Kiaušas,	5.00
New York, N. Y.	

Peter Hollish, Akron, O.	5.00
Liet. Moterų Apšvietos Klubas, Waterbury, Ct.	5.00
Augustinas Kundrotas	
Naugatuck, Conn.	5.00
Dr. Frank T. Hill,	
North Dakota	5.00
Waterbury American Friends of Lithuania, Inc.	5.00
Albinas Yankauskas	
Worcester, Mass.	5.00
J. Spurga	
Port Jefferson St. N.Y.	5.00
Chr. Zemaitis	
Philadelphia, Pa.	5.00
Kaz. Kučinskas	
Kingston, Pa.	5.00
K. Zodeiko	
Philadelphia, Pa.	5.00
Petras Davulis	
Nashua, N. H.	5.00
Juozas Kasinskas	
Ansonia, Conn.	5.00

Aukas Balučiai, knyga "Timeless Lithuania" arba Lietuvos nuo karo nukentėjusių žmonių šelpimo reikalams siųskite adresuodami:

LVS CENTRAS
6820 Superior Avenue,
Cleveland 3, Ohio.

J. Žemantauskas
"Dirvos" Agentas
Notaras
130 Congress Avenue
Waterbury, Conn.

Dienos Klausimais

Redaktorius—K. S. KARPIUS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

PAKALBĖSIME dabar apie dinastijas. Dinastija yra tai vienos šeimos eilė, dažniausia valdovų, kuri paima šalies valdymą vienas po kito: sunus po savo tėvo, ir tt.

Nuo to kai Amerikon atvyko Lietuvos Prezidentas Antanas Smetona, mūsų socialistai pradėjo žodį „dinastija“ primesti tautininkams, kurie remia ir palaiko p. A. Smetoną. Socialistus kartais paseka ir katalikai ir bolševikai tautininkams pravedžiuoti tuo žodžiu, tačiau didžiausiu malonumu Dirvą, jos redaktorių ir kitus tautininkus „dinastijos garbintojais“ vadinti mėgsta socialistų dienraščio Naujienų redaktorius P. Grigaitis.

Jo protavimu, jei tautininkus reklamuoja **dinastijos šalininkais** ar „palaikytojais“ ar kitaip kaip, tuomi labai juos pažemina, paniekina, įžeidžia. Bet tautininkai tuomi visai neužsigauna. Tautininkai žino kokia nelaimė ištiko mūsų tėvynę Lietuvą, kurios nelaimės valandoje prezidentu pasitaikė būti tautininkų ideologijos vadui, Antanui Smetonai. Ponas A. Smetona atvyko pas savo ideologijos žmones ir jie jį priėmė draugiškai, jie jį globoja, gerbia, kaip ir pridėra — kaip būtų padarę ir socialistai, arba katalikai, jeigu būtų atvykęs jų srovės žmogus, Lietuvos Respublikos Prezidentas.

Antano Smetonos ilgas gyvenimas nužymėtas praktiniais darbais savo tautai, už ką pati tauta jį pagerbė išrinkdama pirmutiniu Lietuvos Prezidentu, ir vėliau vėl rado jį tinkamu užimti Prezidento pareigas, kada socialdemokratai, krikdemai ir kiti Lietuvą buvo nustumę ant pražuties kranto. Antanas Smetona ir vėl pasirodė tinkamas Lietuvą vadovauti ir pakėlė ją tarp žymių, stiprių, pažangių valstybių pasaulyje. Jis kaip laikrastininkas, publicistas, rašytojas, vadas ir mokslo žmogus mažai turi kitų sau lygių Lietuvos savo amžiuje.

Tokį žmogų gerbti, remti ir sekti jo keliais yra garbinga kiekvienam tautininkui ir bepartiniam patriotui Lietuvui.

* * *

Dabar pažūrėkime į Monopolių Daužytojų „dinastijos“ įsteigėją — Pijusą Grigaitį.

Juodu ant balto yra užrekorduota, kaip Dirvoje buvo patiekta dokumentai, kad Pijus Grigaitis buvo „karaliukas“ monopolių daužytojų „dinastijos“. Jis tokiu ir pasiliko. Jo gyvenimo darbai tušti — visas jo gabumas tėra tai užpuolimas kitų žmonių žodžių, raštų ir darbų, „sukritikavimui“. Visas jo viešas veikimas yra socialrevoliucionieriški skymai užgrobti viešas organizacijas, užvaldyti, ir jose nachališkai „viespatauti“.

Taigi, Amerikos Lietuviai turi **dvi „dinastijas“** — viena iš jų garbinga, tautai naudinga ir reikalinga, o antra — liekana iš 1905 metų, kuri yra gėda ir apmauda Amerikos Lietuviu išveivai: ji atsižymėjo kunigų ir tikėjimo niekinimu, bažnyčios išjuokimu, Lietuvų gyvenimo ardyimu, nachališkų skymų vykdymu.

Kurie šios „dinastijos“ „karaliuka“ seka, visi yra tokie pat kenksmingi, žalingi tautai, — jie net dabar prisilaiko nusistatymo: „Lietuvai nei cento!“ o Lietuvos neva gelbėjimo darbų imasi tam kad pasidaryti sau daugiau biznio, prišlijus prie patriotinės mūsų visuomenės.

REPUBLIKONŲ partijos vadų tarpe eina nepaprastai bruzdėjimas dėl partijos tarptautinės politikos ateinančių 1944 metų prezidento rinkimais. Dėl to klausimo, sakoma, gali partija net plyšti. Kuomet Prezidento Roosevelt šalininkai pasiryžę jį statyti rinkimams ketvirtam terminui, Republikonams aišku kad Roosevelt ir taip jau vieną terminą per daug prezidentauja, taigi nori savo partijai sulipdyti tokį programą kuris būtų gana stiprus pastumimui Roosevelt į šalį.

Republikonų vadai ruošia savo suvažiavimą Rugsėjo 6 ir 7, Mackinac Saloje, Michigan valstijoje, kur turės būti nutiesta 1944 prezidento rinkimų ir partijos platforma. Dėl tos platformos ir vyksta nesuspriktimai: tarp jų vadų eina taisyne kaip pelningiau būtų, ar Amerikai susidėti su kitomis šalimis pasaulinei taikai palaikyti, ar atsisukti nuo visko ir nugalėjimą priešų, geriau yra prisilaikyti politikos kurią veda Rooseveltas. Tačiau, jeigu dabar nustatys platformą 1944 metams kuri reikalauja kišimosi, bendradarbiavimo su kitomis šalimis, o karas kitą metą baigsis, ta platforma netiks, ypač dėl to kad Republikonai vėl norės pasielgti taip kaip padarė po ano karo: skelbdami jog pigiausias budas, mažiausia taksų teks mokėti jeigu žmonės balsuos už Republikonus, kurie atitrauks Ameriką nuo „įsipainiojimų“ į svetimų šalių reikalus — į ką Demokratai ir Rooseveltas Ameriką įtraukė...

Tokios tai kovos prieš Demokratus Republikonai nori, tik dabar nėra drąsu tokią platformą paskelbti.

MASKVA turi paruošus planus ir gatavai suorganizuotas valdžias užvaldyti Lietuvai, Latvijai, Estijai, Lenkijai, Vokietijai, Prancūzijai, Jugoslavijai, — žodžiu, visai Europai, net Anglijai ir Amerikai.

Ar didieji alijantų vadai, kurie yra partneriai su Rusija šiame kare, Roosevelt ir Churchill, sutarė ką tikrai rimto ir reikšmingo pagelbėti paskiroms Europos šalims, nors apie gražinimą pavergtomis šalims laisvės paviršutiniai kalba ir iš peties kariauja sutriuškinimui visokių agresorių.

KAS KĄ RAŠO

(Spaudoje Pasidairius)

Rašo Vyt. Širvydas.

Gerai Padarytas Darbas

Lawrence, Mass., veikėjas, M. Stakionis vertas pagarbos už gražiai padarytą Amerikos Lietuviu istoriją darbą. Draugų ir kitų padedamas, jis surinko vardus visų Lawrence Lietuviu, kurie tarnauja Dėdės Samo eilėse. Tokių pasirodė esama 362. Vienas jų, Frank Boris, žuvo submarine; kiti du, broliai ir John Patrick Šimkonai, žuvo su laivais. Trys kiti Japonų nelaisvėje, vienas buvo Italų paimtas, išvežtas Vokietijon. Kai kurie, pasirodo, Dėdei Samui tarnauja po 24, po 22 ir po 19 metų.

Nėra abejojimo, didžioji to jaunimo dalis Amerikoje gimė. Butų gerai jei kitų kolonijų veikėjai Stakionio pavyzdį pasektų.

Trečia Karo Paskola

Rugsėjo 9 prasideda U. S. Izdo Departamento vėjus parduoti 15 milijonų dolarių Trečios Karo Paskolos bonų.

Amerikos Lietuviai, kurie pereitais vėjais parodė savo nuosirdžią meilę Amerikai vėl bruzda. New Yorko Lietuviu Komitetas (pirmininkas Tėvynės redaktorius P. Bajoras) pasiryžo parduoti bonų už milijoną dolarių. Bostono Lietuviai imasi uždavinio parduoti \$400,000 vertės. Planus daro Worcester, Mass., Philadelphiais ir Chicago Lietuviai.

Amerikos Lietuviams nereikia abejotinių „konferencijų“ suraginti juos mylėti Ameriką ir jai padėti karo pastangose. Jie pasirenge bent kada, rankovės atsirautoje, Amerikai visomis išgalėmis padėti.

Tarp kietųjų anglių

K. E. Šiurmaitienė SLA organe Tėvynėje rašo: „Kietųjų anglių srityse ekonominė gyventojų padėtis blogėja. Kasnyklos užsidarinėja. Kur anglis išimta, namai į žemę griunau. Naujų kasyklų neatidaro-

ma. Kas uždirbtais dolariais pasistatė gražių moderninių nuosavybių išnuomavimui, tie vargsta, nes dabar jos tuščios, niekas negyvena. Jaunesni dar šiaip taip susigraibsto darbų.“ Kietųjų anglių srityse dirba ir gyvena daug Lietuviu.

Rašytojas Gryžo

Del nesveikatos, iš Amerikos kariuomenės tapo atsargon paleistas rašytojas Antanas Vaičiulaitis, pabėgėlis iš Lietuvos nuo bolševikų okupacijos. Jis čia buvo paimtas kariuomenėn, bet po kelių mėnesių turėjo būti palikuosutas. Tikimasi, jo plunksna vėl mūsų spaudoje pasirodys, kur gerų plunksnų taip maža.

Rusis, Ne Vardas Svarbu

Katalikų Amerika mano jog knyga „Timeless Lithuania“ būtų įgijus „kitokios reikšmės“ jeigu ją būtų leidę ne patys Lietuviai bet kokia nors didžiulė Amerikonų knygų leidykla.

Gali būti, bet tikrenybėje svarbu ne leidykla bet knygos rusis. Gera knyga visada savo vaidmenį atlieka. Lietuviai Vaduoti Sąjungos valdyba, neabejojame, darė tai kas sąlygose buvo galima. Amerikonų knygų leidyklos nesiskubina imti leisti knygų kurios liečia kokią mažą tautą ir yra taikomos tos tautos interesų apgynimui.

Kur buvo mūsų katalikai kada L. V. Sąjunga pasiėmė šį drąsų darbą (veik nei cento išleidimui neturėdama)? Kur buvo tos „didžiosios organizacijos“ ir „reikšmingos grupės“, kurias mūsų Katalikų Federacija matė Amerikos Lietuviu Taryboje? Žinote kur — na! iš trijų zero dirbo viena!

Prie progos, tenka paklausti kas atsitiko su New Yorko Lietuviu Tarybos proponuota knyga, kurią prirašyti turėjo visa eilė rašytojų, o redaguoti Prof. Pakštas?

Numeris Penktas

Išėjo Nr. 5 Lietuviu Tautinės Tarybos leidžiamo Lithuanian Bulletin. Didžiąją jo dalį sudaro Prof. Pakšto stiprus straipsnis apie nazių barbarinį siautimą Lietuvoje. Tas rašinys savo laiku tilpo Lietuviu spaudoje, ir mes tada sakėme geriau būtų buvę jį skelbti Amerikonų laikraščiuose, arba Angliška kalba. Geriau vėliau negu niekad.

IS PRANO VAIČIAICIO EILIŲ

Kad pažinti miestą blogą —
Viską aš beveik mečiau:
Kaimą giminį ir stogą
Prastą, po kuriuo gimiau.

Tavo ašaros, mamele!
Negalėjo užlaikyti!
Mano giminiai nameliai,
Negalėsiu jus matyti!

Kaip gražiai javai jūruoja
Mano giminės šalies,
Mergos kaip gražiai dainuoja....
Ne! aš neturiu dalies!

Oj kaip šiandien vargas spaudžia,
Nėr kam nei pasigailėt,
Nieks prie savęs čia neglaudžia,
Ir tavęs nenor girdėt....

Dainos, jūs nekaltos mano!
Vamzdžio atgarsis meilus!
Linksmintote jūs dar mane,
Bet n'išgirsiau jau ir jus....

Ak! kam ašaros mameles
Negalėjo užlaikyti!
Ak! jūs, giminiai nameliai,
Negalėsiu jus matyti!

Dr. Vincas Pietaris

ALGIMANTAS

(Tėsinys iš pereito nr.)

— Nuo vieno iš plėšikų, — atsiliepė Erdvilas, — aš sužinojau jog čia ant salos esanti plėšikų pilaitė. Ot būkite taip geri, parodykit, arba pasakykit, ant kurios salos ta pilaitė.

— Jokios čia pilaitės nei ant vienos iš salų nėra, — atsiliepė žmogus.

— Ar tu visas jas gerai žinai? — toliau klausė Erdvilas.

— Tai dabar nežinosiu! Čia gimęs, čia augęs! — kalbėjo kaimietis.

— Nesigirk! — pertraukė jį kitas kaimo vyras. — Visas salas mes gerai žinome, tai tiesa, bet išėjus šventąją. Ant tos niekas iš mūsų nebuvo.

— Na, teisybė, jog išėjus šventąją, bet ir pats žinai kad ant šventosios žmogui ne vieta.

— O delko gi? — pažingėdavo Erdvilas.

— Šventa vieta, todėl! — atvertė pirmas žmogus.

— Šventa tai šventa! Iš ko vienok jus numanote kad šventa? — klausė toliau vaikinas.

— Iš to kad ten vaidenasi. Užpernai Sereika laikė vėtros bandė išlipti ant tos salos, tai kaip jį užklupo meška.... O iš kur imtųsi meška ant salos, jeigu ten ne-sivaidentų? Ar matote!

Ką kiti manė, jų dalykas, bet Erdvilas ryžosi atlinkyti šitą salą. Meška galėjo būti, jo nuomone, ir prijunkta, naminė.

— Na, jeigu tai šventa sala tai vis jau ką nors aukaujate tenai? — paklausė pamąstęs Erdvilas.

— Žinomas dalykas! — atvertė kaimietis. — Ir per tai mūsų apygardoje nei žirgų nevagia, nei jokių piktadėjų neatsitinka.

— O laimingai kelionei ar gelbsti? — paklausė Domeika, pradėjęs suprasti Erdvilą.

— Labai gelbsti! Labai! — paskubino kaimietis.

— Na, tai, vyrai, jeigu taip tai mums daugiau nieko nelieta kaip tik paaukauti ką nors salos dievams ir joti toliau, — atsiliepė Erdvilas, ypatingai mirktelėjęs savo vyrams.

— Labai gerai! — pritarė ir tie.

Dabar reikėjo tikėtis gauti ką paaukauti ir rasti pergus nuplaukti visiems.

Erdvilas išprašė iš gyventojų pergus ir nupirko gana jau paugėjusį veršiuką aukai.

— Gana būtų ir vištos; veršiukas besiburzdymas gali dar pergą apversti, — patarė kaimo vyras.

— Mūsų čia daug, taigi auka turi būti nemaža, — atvertė Erdvilas.

Ant dviejų sujungtų pergų padėję, priėjo vyrai veršį ir nuplaukė į ežerą. Dalis Erdvilo vyrų nusivedė visų vyrų žirgus į girią ganytis. Bet jeigu kaimiečiai būtų geriau žiūrėję tai būtų pamatę jog Erdvilo vyrai nuėjo aplink ežerą galą ir sustoję gana toli nuo kaimo ir arti nuo šventosios salos. Sustoję nepalaido žirgų ganiavai, tiksliai, pasislėpę, stovėjo su jais ant sargybos.

Tuo tarpu Erdvilas su aukos veršiu artinosi prie šventosios salos, degdamas kadugio šakelę ir giedodamas aukos giesmę. Taip jis plaukė su savo vyrais, kad pristotų prie salos kranto; krumai paslėpė juos visus nuo kaimiečių akių.

Dar nespėjo Erdvilas lemtai pristoti prie kranto kaip jau pasirodė meška. Veršis paleistas ant kranto bliaudamas, nusi-gandęs meškos, pašoko bėgti per salą, o meška paskui jį. Vyrams to tik ir reikėjo. Palikę porą sargų ties perga, visi puolė ant salos. Čia tankių krumų guote jie patėmijo bazužėlę.... Bazužėlė vienok pasirodė tuščia. Per kokią porą šimtų žingsnių nuo kranto buvo ažuolinių medžių kalėjimas su stipriais vartais. Vyrų laimei vartuose radosi pravira spragutė. Per ją skubiai suėjo vyrai į kiemą kalėjimo ir uždarė spragutę. Toje akimirkoje suriko vienas iš vyrų. Paleistas iš kilpinio šuvis sužeidė jo ranką.

— Vyrai, kartu! Prie durų! — sušuko Erdvilas.

I šitą riksmą priėjo jo vyrai prie durų namo esančio kiemo viduryje; durys

nors stiprios, vienok umai išvрто sutartinai stiprių vyrų verčiamos. Priemenėje sutiko juos du ginkluoti vyrai.

— Pasiduokit! — užriko jiems Erdvilas.

— Pasiduodam! — atsiliepė tie, pamatę jog dvieje negalės išsilaikyti prieš didoką pulkėlį.

— Kur Žiurys? — pirmiausia pareikalavo Erdvilas.

— Ar tai sveikas tikslas ne Erdvilas iš Norkuno pilies? — užklausė vienas paimtų vyrų.

— Taip! Erdvilas! — atrėmė tas.

— Na aš ir maniau jog taip bus, — traukė toliau vyras.

— Man ne pasakos reikalingos, — atkirto Erdvilas. — Kur Žiurys?!

— Čia jisai, čia! Aitvaras negriebė, — keikdamas parodė j duris užkluptasis.

— Žiury! — sušuko Erdvilas.

Šauksmas vienok likosi be atsakymo.

— Žiury! — šuktelėjo dar sykį kunigas.

Tuo tarpu paimtieji šoko lauk bėgti pro vyrus.

— Laikykit! — sušuko visi.

Kambaryje kur sakė randasi Žiurys, niurnėjo meška ir žvango retežius, kuriais buvo prirakinta prie sienos.

Nors smarkiai metėsi bėgti paimtieji, vienok sulaukė juos uždaryta vartų spragutė. Čia juos vyrai vėl sugavo.

— Nukirst galvą tam kuris pamelavo! — paliepė Erdvilas.

— Dovanok! — sušuko tempiamas į kiemo vidų intinis. — Viską pasakusiu!

— Tegul sako! — šuktelėjo vėl Erdvilas, kuris, kaip matyti, visai nenorėjo žudyti paimtų vyrų.

— Žiurys rusyje prikaltas! — atsiliepė dabar paimtasis.

— Kur rusys?

— Priemenėje.

Suėję į priemenę ir pravėrę duris, viename asos krašte vyrai įžiūrėjo duobę, o joje žmogystą. Tai buvo Žiurys....

Jisai sykį ir antrą bandė pašaukti vyrus, bet per riksmą jo silpno šauksmo niekas negirdėjo.

— Mums čia nėra ko daugiau veikti, — tarė Erdvilas, kada nupjovė saitus palivosavo žiūrį. — Ant pergų! O jūs su mumis! Lydėkit iki krantui! — įsakė jis suimtiems.

Meška jau laukė anapus vartų ir draskė nagais vartus. Dešimt draucinių pakilo vienu sykiu ir suleido savo gelonus į žvėrį. Ta nulažė kelis ir gulė ant vyrų. Dabar tiems prireikė pavartoti kirvių; tačiau apsiėjo ir be to: užsilikę drauciniai padarė savo darbą. Perverta meška nuvirtu su mirtingu riksmu. I jos riksmą atsiliepė ir kita prikaltoji viduje.

— Namon! — įsakė vyrams Erdvilas. Vyrai bematant pasileido irtis į tą vietą kur jų laukė žirgai.

— Žiūrėkit! žiūrėkit! — šuktelėjo vienas iš Erdvilo vyrų. — Kaimiečiai rengiasi mus vytis.

— Vyrai! Gulkite ant irklų! varykites visa jiega! — skatino Erdvilas.

— O ką jie mums padarys? — užmetė Domeika.

— Ne tame darbas ką jie mums padarys. Tik tame jog bus bereikalingas savo žmonių kraujo praliejimas, — atvertė Erdvilas.

— Hm! — numykė Žiurys, metęs akis į Erdvilą. — Jaunas o kalba tartum žilas senis, — praniurnėjo toliau sau po nosia.

Keli kaimiečiai bėgo krantu į tą šalį kur nuvedė Erdvilo vyrai žirgus ganytis. Pora dešimčių kaimo vyrų ant pergų ir luotu vijosi Erdvilo pulkėlį, stengdamiesi užplaukti jiems už akių, manydami kad žirgai ganosi artimoje pievoje tarp krumų.

Tai matydami Erdvilo vyrai pradėjo šiepti iš kaimiečių.

— Varykites smarkiau į krantą! — sušuko Erdvilas vėl. — Kol mes ne ant žirgų, tol šaipymasis gali piktam išeiti.

Dalis vyrų paspaudė vėl irklus.

Atplaukę per geras varnas, vyrai su nusiminimu patėmijo jog tie kaimiečiai kurie bėgo krantu, dabar raiti pasileido krantu aplink ežerą. Pavojus pasirodė didelis. Raiteliai galėjo pasiekti vyrų žirgus anksčiau negu Erdvilas.

PER TVORĄ PASIŽVALGIUS

KATALIKŲ Draugas rašo: "Niekas krikščionies neturi vedžioti už nosies", bet Lietuviškus katalikus-krikščionis už nosies vedžioja socialistai.

SANDAROS V. G. pasakoja: "Katalikai, socialistai ir sandariečiai vieningą darbą praktikuoja". Tiesa: iš trijų zero daro vieną.

SOCIALISTAS P. Grigaitis mėgdavo pasakoti, Vokiečiai per Rusiją pereis kaip "peilis per košę". Bet, turbūt, ar košę suplienėjo, ar peilis sukošėjo.

BOLŠEVIKŲ Vilnis deda Paleckio kalbą, kur tas vyrukas tvirtina: "Virš 269 milijonų rublių Tarybų Lietuvoje buvo paskirta pamatiniam investimentams". Turbut, Lietuvių tautos išvežimui į Sibirą?

DRAUGO red. šimutis prikišo tautininkams jų susidėjimą su "atgyvenusiu" A. Smetona, o užtylėjo savo susibučiavimą ir susibrolivimą su senai nušovusiojo socializmo pape Grigaičiu, tuo kunigų išjuokėju ir tikėjimo peizotoju, ir katalikai turės maitinti ir palaikyti Grigaitį kad neatsuktų jiems nugarą. Grigaitis dabar gal but džiaugiasi gavęs pasigriebti katalikus už gerkles ir sako, jeigu neduosit pinigų, aš jus pamesiu ir tautininkai jus vienus "sušės" — lygiai kaip Roosevelt turi šerti Staliną, kuris grąšina susitaikymu su Hitleriu....

RAUDONA Vilnis rašo kad Stalinas vadovauja "sovietinei demokratijai". Politinių komisarų panaikinimas armijoje ir epoletų sugražinimas karininkams, man regis, rodo kad sovietinė demokratija padeda vadovauti Stalinui ir kad šis jau randasi kelyje kurio Mus-solini nuėjo, ir Hitleris eis.

PRUSEIKA skundžiasi buk komunistinis radio programos Detroito nepaduodas "žinių". Turbut, Maskva jų neparupina, o "kapitalistinių" nenori skelbti.

MUSSOLINIO kritimas priverstė socialistą Grigaitį pasiskaityti Smetonos knygą "Pasakytas-Parasyta". Kas sako kad politiniai sukrėtimai trukdo kulturai?

ANDRULIS klausia kodel Amerikos Lietuvių Taryba nešvenčia 25 metų sukaktį nuo "karunavojimo Uracho"? Del to nešvenčia kad Urachas niekad nebuvo "karunavotas". Be to, švesti visokias nekarunavotas galvas, kaip Paleckį, geriausia gali Andrulis ir tavorščiai.

KADA 1916 metais Grigaitis pasakojo, nepriklausoma Lietuva busianti "imperialistų įrankis" tai buvo teisybė. Bet kai dabar jam tą primeni tai "melas".

PASTEBEJAU kad Filėnas pelus pila bolševikų. Nelaisvėje. Gaila kad jį motina slebiuoti išmokė!

SOVIETŲ informacinis biuletinas skelbia, jei ne Lietuvių raudonarmiečių drąsumas Rusai nebutų Orelą paėmę. Lietuviai visur pasižymi.

PHILADELPHIA

AR KLEBONUI LEISTINA GRIEŠINTI?

Vienas storas Lietuvių klebonas kuris turi dvi bažnyčias, pereitą rudenį sumanė dar daugiau gauti iš parapijų pinigų bažnyčios reikams, paskleisdamas daugybę gražiai išmargintų loterijos knygelių, žadėdamas duoti išlaimėjimui \$100 vertės Amerikos Karo Bonais. Loterijos tiktai buvo stropiai, plačiai ir skaitlingai parduojami.

Atėjus loterijos dienai, kartu buvo ir kortavimo vakarelis, kaip žadėta ir pažymėta, Sept 6, 1942, 4 p. m. Loterijos tiktelių pirkėjai skaitlingai susirinko į salę, kiekvienas turėdamas vilties ir progą laimėti Amerikos boną. Buvo žadėta: \$50 bonas, \$25 bonas ir 25 po \$1 War Savings Stamps.

Estradoje pasirodė klebonas ir susirinkusiems pranešė kad \$100 loterijos traukimo šiuo sykiu nebus, nes jo manymu neuzteiktinai loterijos tiktelių išparduota. Apvilti žmonės, ir su įvairiomis prastomis mintimis apie kleboną gryžo namon.

Ką darysi kad tokia klebono valia... kalbėjo geri žmonėliai. Juk prieš kleboną "griekas" ne tik kalbėti bet ir mąstyti....

Jau prabėgo metas laiko, bet nekurie, ypač kitataučiai, prisimena tą "loteriją" ir Lietuvių vadina "crooked Polaks". Vieni kalba esą reikia kreiptis su skundu į Kardinolą, kiti net į U. S. Treasury Dept., sulaukymui tarp kitataučių teršimą Lietuvių vardo. Ypač Airiai katalikai nenori suprasti kad tame biznyje kaltas klebonas, o ne tiktelių pardavėjai.

Tai tokios nekatalikiškos naujienos iš katalikiškos parapijos. Loterijonka.

OREGON CITY, ORE.

Apie šį miestą ir Lietuvius

Šis miestas stovi ant krantų gražios Williamette upės. Aplink miestą gražios derlingos farmos, kuriose augina: apynius, įvairias uogas, pyčes, bulves, kalakutus, vištas, daržoves. Yra gražių eglinių miškų.

Svarbiausia industrija tai du popieros fabrikai ir vienas vilnos apdirbtimo. Popieros fabrikai dirba dviem pamainom apskritą metą. Čia sugaunama nemažai žuvies, tas irgi sudaro savo industrijos šaką.

Gyventojų yra apie 7,000; Lietuvių apie 100 dušių. Musų žmonės dažniausia turi savus namus, su derlingu daržu, pulku vištų, krūlikų, bičių, kiti laiko karvę, ir tt. Kurie gyvena už miesto ribų turi mažas ukes, gyvena pavyzdinčiai.

F. Ulksnys, išsykio atvažiuojęs apsigyveno ukėje ir pasekmingai verčiasi. Viena šeima turi Hillside Dairy, pieninę, jos savininkas pirmiau dirbo popieros fabrike. Kai jis pradėjo nesveikuoti, jo energinga žmona pradėjo parduoti pieną iš vienos karvės, vėliau nusipirko antrą, tuoj trečią karvę, ir taip iš mažo jie išaugino savo puikią pieninę su 80 melžiamų karvių, dabar atrodo kaip dvaras, žymi savo svarumu.

Nuo subankrutavimo L. A. B. ir po skilimo SLA kuopos, išdygo čia S.D.A. kuopa, tai gila pradėjo atvažinėti Vilnius "kavaleriai", kalėdodami pinigų ir platindami komunistinę propagandą. Tai yra vyrai vilkų kailiuose. Jie savus dergia, nors iš saviškių rėdosi ir minta. Bet gerai kad ne visi klauso jų propagandos ir nesiduoda jiems suvedžioti ir melžti.

Idomu kad čia jaunuoliai moka Lietuviškai kalbėti, ar tai ne puiku! Nepersemai vietinis Jonas Karbanskis, kareivis, žuvo nuo Japonų šuvis Pietiniam Pacifikui. J. S. Senilis.

LIETUVIŠKO PA-SAULIO NAUJIE-NOS

WASHINGTON, D. C. — Rugsėjo mėnesį Lietuvos Atstovas P. Zadeikis kviečiamas kalbėti apie Lietuvą vietinės visuomenės klube Washington.

PIETŲ AMERIKA. Per gerai informuotą Londoną atėjo žinutė kad ten vienos valstybės naujai išrinktas Prezidentas pranešdamas svetimų valstybių galvoms apie savo išrinkimą, notifikavo apie tai ir Lietuvos Prezidentą.

Neteisingai Dergiamas Prof. M. Biržiška

OKUPUOTOJE LIETUVOJE ir užjūryje tam tikros (raudonos) spalvos spaudoje pasirodė puolimų nukreiptų prieš Prof. Mykolo Biržiškos asmenį ryšys su Kaune įvykusia Balandžio 5 konferencija.

Del jų galima būtų štai kas pastebėti: Turimomis žiniomis, tiek minimos rezolucijos, tiek išviso tos konferencijos aprašymas pateko Lietuvos spaudon toks koks jis buvo Vokiečių atitinkamos monopolinės agentūros patiektas ir isakytas atspausdinti. Tokiu budu, paskelbta Prof. M. Biržiškos pavardė yra be jokios reikšmės sąmoningų Lietuvių akyse. Žinomi faktai kad pirmieji ir antrieji Lietuvos okupantai buvo ir yra meistariai skelbti pavardes asmenų po rezolucijomis, atsišaukiamais bei straipsniais su kuriais skelbiama asmuo nieko bendro neturi.

Yra žinoma kad minimos rezolucijos išviso nebuvo pateiktos konferencijos dalyviams balsuoti ir jokiam Lietuviško laikraščio korespondentui nebuvo leista tos konferencijos darbų nei sekti nei aprašyti. Kiti daviniai irgi kalba Prof. M. Biržiškos naudai. Ta aplinkybė kad jis nepatinka pirmąsiam Lietuvos okupantui toli gražu nesumažina Mykolo Biržiškos gero vardo. L.P.S.Z.

CARDELL, SASK.

NETIKĖTI SVEČIAI

Liepos 10 d. atvyko pas p. Kazlauskus, Kazlauskienės sesutės Juzę Andersonienę ir Mariją Lokienę, taipgi ir p. Jaugienę, padarydamos kelionės apie 70 mailių ir atveždamos Kazlauskienę dovanų jos gimtadienio proga. Poni Kazlauskienė širdingai dėkoja už atlankymą ir dovanas.

Kazlauskai turi daug giminių Kanadoje ir Jungtinėse Valstijose. Yra geri Lietuviai, skaito patriotiškus laikraščius, turi išsirašę ir Dirvą.

Liepos 25, Sv. Onos proga, pas Joną Stankevičių surengta gražus baliukas Onų pasveikinimui. Tai buvo Onos Kazlauskienės ir Onos Blazgienės vardinių išklmė. Čia teko ir man dalyvauti. Kaip kariui, tarnaujančiam Kanados kariuomenėje jau apie metą-laiką, buvo smagu su savais žmonėmis pavišėti.

1926 metais aš tarnavau Lietuvos kariuomenėje, esu visąsusiškai ištikimas savo senajai tėvynei Lietuvai. Nesmerkiu Prezidento A. Smetonos, nes jo valdymas Lietuvos yra visiškai pateisinamas dalykas. Kanadon atvykau 1929 metais, gyvenau visą laiką Toronte. P. Vedeckis.

•ANGLIJŲ, karo metu įsisteigę "kiaulių klubai", kurių nariai auginasi paršus. Pernai jie pagamino 7,000 tonų bekonno ir kitokios kiaulienės mėsos pakankamai del 100 milijonų porcijų.

Šitaip tai Gali Greitai Vazinėtis!

Pėkstiems yra perlėtas keliavimas šioms Amerikos kareiviams Sicilijoje, kuria jie užėmė, taigi šiedu vyrai pasinaudoja savo įjega varomais geležinkelio ratais. Apie 125,000 asies kareivių paimta nelaisvės Siciliją užkariaujant.

MOTERYS RAGINAMOS UŽIMTI BENT KOKIUS DARBUS

War Manpower Commission praneša jog Clevelando srityje randasi apie 100 įvairių darbų, kuriuos gali užimti moterys orlaivų dirbtuvėse, laivų statybos industrijose ir amunicijos gamybos darbuose.

Taip pat mieste yra šimtai darbų šiaip istaigose kaip krautuvėse, valgyklose, skalbyklose, ir visose kitose patarnavimo istaigose, kur reikalinga moterų darbininkų.

Šalis žiuri į moteris laukdama kad jos prisidėtų prie darbų ir atliktų savo pareigas. Tie darbai yra reikalingi pasiekimam karo laimėjimui, nežiurint kaip tuli jie yra paprasti.

Kitos moterys gali pagelbėti ir savo kaimynėms kurios dirba karo darbuose, padedant joms apdirbti namų darbus, apskalbti, prižiūrėti namus ir vaikus. Visokis darbas reikalingas.

Karo darbas yra darbas karo reikmenų išdirbtuvėse, ukėse, viešame aptarnavime, kaip tai transportacijos, susisiekime, viešbučiuose, valgyklose, grosernėse, mokyklose, vaikų prižiūrėjime, ligoninėse, ir tt.

NEUŽMIRŠKIT 3c

Siųsdami Dirvos Redakcijai Administracijai ar Agentūrai kokių paklausimus, visada įdėkit už 3c pašto ženklį atsiminimui. Tas butina.

Uždaro Duris Darbų Jieškotojams

Clevelando dirbtuvės ir visi piliečiai Mayo Lausche raginami prisidėti prie pagerinimo šio miesto padėties, imantis užkirsti kelius veržimamsi į miestą atėjūnų iš visų šalies dalių, kurie plaukia čia darbo jieškoti.

Karo Darbo Jiegu komisija taip pat uždraudė 60 dienų laikotarpiui karo darbų darbininkams mėtėtis iš vieno darbo į kitą, iš vieno miesto į kitą.

Jeigu nebus prisilaikyta suvaržymų, karui pasibaigus mes senieji šio miesto gyventojai turėsime mokėti aukštus taksus tuos atsištelius šerti, kada jie liks be darbo ir pasiduos ant relief.

Darbdaviai raginami naudoti visus vietinius darbininkus kiek tik galima, neprimant iš kitur privažiavusių nepastovių aarbininkų.

•PAKLIUVO. Jeigu jums pritrūksta automobiliiu gasolino, nebandykit skolinti iš savo draugų gasolino kuponus. Štai vienas toks pilietis buvo sugautas skolintis gasolino kuponus iš draugų, ir jam atimta A ir B racion knygelės 90 dienų laikotarpiui.

VIENTINĖS ŽINIOS

PADEKA

Ištikus man skaudžiai nelaimė — mirus mano mylimam vyrui Antanui, patyriau daug gilios užuojautos iš draugų ir giminių, taigi nors trumpai bet nuoširdžiai noriu visiems padėkoti.

Ačiū Kun. J. Angelačiui už atlankymą sunkiai sergančio mano vyro ligoninėje ir už priėmimą į amžiną kelionę; ačiū už atlaikytas laidotuvių mišias ir už pasakytą prie jo karsto taip jausmingą pamokslą.

Taip pat ačiū Kun. Dr. K. Širvaičiui, ir Kun. Skripkai iš Pittsburgho, už atlankymą gedulingų mišių ir už palydėjimą į kapines.

Ačiū visiems karsto nešėjams, taip pat visiems kurie lankėsi šermentyse, dalyvavo pamaldose bažnyčioje ir palydėjo į kapines. Kartu ačiū ir tiems giminiams ir draugams, vietiniams ir iš kitur atvykusiems, kurie prisuntė gėles ir užpilkos mišias.

Pagaliau, dėkoju laidotuvių direktorei Dėlai Jakubauskėnei už jos taip malonų pasitarinimą visame, ir šeiminiškėms kurios pasidarbavo patarnavime laidotuvių dalyvių pietuose.

Veronika Katkauskienė ir A. R. sunus.

GELBSTI KAREIVIŲ ŽMONOMS

Ohio valstija gauna federalės valdžios pinigų duoti pagalbą į karą išėjusių vyrų likusioms žmonoms kurios laukia kudių. Pagalba teikiama joms laike gimdymo.

Tokių laukiančių kudių jaunų motinų yra daug, nes valstijos sveikatos direktorius gauna aplikacijų po apie 100 į dieną. Kiekviename atsitikime kaštai siekia tarp \$80 ir \$100.

•MIESTO mokyklų mokytojoms pakelta mokestys po apie \$150 iki \$200 metuose.

VISOKIA APDRAUDA

Mes esam pasirengę suteikti visiems pilnas mūsų patirtas Informacijas ir praktiškus patarimus reikale visokios Apdraudos (Insurance) visai dykai. Todel pirma šaukite mus negu ugniagesius (fare-monius).

ir Apdraudos Agentura.

P. - P. MULIOLIS

Vienatinė Vietinė Pastovi Lietuviška Real Estate 6506 Superior Ave. Cleveland Henderson 6729

RUDENINIO

MAY DAY NEBUS

May Co. šį Rudeni

KARO Produkcijos Tarybos programo dalis yra suraginti žmones susilaikyti nuo hereikalingo pirkimi ir pirkti tik reikalingus dalykus, taigi prašo visų parduotuvių susilaikyti nuo visokių raginimų pirkti audinus ir audimo produktus, išskyrus paprastais nusistovėjusiais pardavimo budais.

Taryba oficialiai nustatė faktą kad randasi pakankamai audimo ir audimo produktų patenkinti butinus civilinius reikalavimus. Tačiau ji tiki kad, tinkamam išdalinimui, kad gautų kiekvienas civilinis kuriam tik reikalinga, taryba padarė patvarkymą kaslink tų prekių skelbimo ir pardavimo.

Mes Pirmiausia Koepertuisme su War Production Beard. Musų manymu, nieko nėra svarbesnio dabartinio laiku kaip karo laimėjimas. Taigi, jei praleidimas musų visuotinių išpardavimų pagelbės tam tikslui — tai apelskime tuos išpardavimus. Ir kad valdžios patvarkymai gauna musų visapuse paramą ir užgyriną parodoma faktų jog mes nutraukiame, laikinai, Amerikos daugiausia pragersijusios dienos išpardavimą.

niams Reikalavimams. Nors nekurie dalykai su Pakankamai Prekių Turime Visiems Kasdieni-varžyta išdirbimui, mes šiūmi viešai pareiskiam, kad kokios tik prekės dar yra galimos gauti ju visada rasite The May Company parduotuvėje. Musų nuomone W. P. B. nėra priežinga pardavimui reikmenų reguliariu budu, už žemiasias galimas kainas, ką mes pasiryžę daryti ir toliau po senovei.

The May Company

"MAY DAY" ORIGINATORIAI

CLEVELANDO IR APIELINKĖS ŽINIOS

"DIRVA"—6820 Superior Avenue, ENd. 4486—Atdara vakarais

Clevelandiečiai Lankėsi Detroitė

Lietuvos Prezidentas Antanas Smetona ir kelios poros Clevelandiečių buvo nuvykę į Detroitą dalyvauti tenatino Lietuvai Vaduoti Sąjungos 6-to skryčiaus surengtoje vakarienėje, kur pradėta vėjus rinkimui aukų plačiū mastu palai-
kymui Lietuvos Atstovybės Londone, kad Ministeris Balutis galėtų testuoti Lietuvos gyny-
mo darbą Britų imperijoje.

Ta proga LVS centro valdyba atlikė savo posėdį, kuriame padarė kelis svarbius tarmės Lietuvos reikalais. Detroitiečiai ir Clevelando svečiai padarė gražią pradžią, sudėjo aukų \$135.

Is Clevelando, su p. Prezidentu, Detroitė lankėsi šios šeimos: Dr. S. T. Tamošaitis, LVS pirmininkas, su ponia; K. S. Karpis, LVS sekretorius, su ponia; P. J. Žuris, Spaudos Komisijos pirmininkas, su ponia, ir pp. Salasevičiai.

Namų Savininkams

Namų Savininkų susirinkimas įvyks trečiadienio vakare, rugsėjo-sept. 8, Lietuvių salėje. Pažymėtina kad šis susirinkimas bus daugiau nepaprastas ir įdomesnis negu šiaip mėnesinis susirinkimas, nes turėsime priimti rezoliuciją prieš OPA, kurią perleisime susirinkime nubalsavome pagaminti. Taipgi manome kad jau turėsime raportą prisiųstą is Kongreso atstovės Mrs. Bolton, kuris buvo patiekta Kongresui Washingtono per Smith Committee, nurodantis kiek žalos ir netvarkos daro OPA namų savininkams ir bendrai visai šaliai savo tokia biurokratiška tvarka vedamame ofise. Todėl ir yra prievolė kiekvienam namų savininkui būti šiame susirinkime, nežiurint ar priklauso šiai organizacijai ar ne. Čia dursys atvirus kiekvienam. Taigi įsitęykite datą.
K. Staupas.

KAREIVIŲ KUNAI ATITAISOMI

Prie Cambridge, Ohio, randasi didelė kareivių ligoninė, Fletcher General Hospital, kur sugabenama kare sužeisti ir visai sukoneveikti kareiviai, kurių gyvastys išgelbėta. Jie bandoma kiek galint atbuluoti, atgaunant mėsų dalis ir kitaip. Daug kareivių yra sukrėstais nervais, ir tie bandoma palengva atitaisyti.
Toliau, prašoma ir civilinių žmonių stengtis rimtai atsižinti į tuos vyrus kurie pareis į privatinį gyvenimą. Jie patariam draugiškai priimti, gražiai su jais apsieiti, taipgi patariam juos perdaug negirti tam tikrais atvejais, nes tas sako bus kenksminga.

Apie Takso Raportą

Rugsėjo 15 dieną tam tikra dalis Amerikos gyventojų turės išpildyti Income Tax raportą del Victory Takso atskaitymo is jų uždarbių.
Prašome įsitęmyti šita: Kuriems dabar jau is algų išskaito Victory Tax nuosimti, arba kurie pavieniai neuždėria per \$2,700, arba vedusieji abiejų sudėjus, neuždėria \$3,500 metuose, tiems nei blankų pildyti nei takso mokėti dabar, Rugsėjo 15, nereikės.
Todėl nors gausit blankas (jos pasiūsta visiems) nesirupinkit jų pildymu tie kuriuos viršuje paduotas paaiškinimas liečia.
Jums kartu su kitais reikės padaryta takso raportą tikta Kovo 15, 1944 metais.

SVIESTO PADAUGES

Sviesto pradės mėsę pasirodyti daugiau. Valdžia šiuo tarpu sumažinus sviesto civiliniams 30 nuosimčių. Spaliu mėnesį sumažinimas bus tik 20 nuos.

•BRIEDZIAI Ohio valstijoje ukiams pridaro žymiu nuostolių. Štai šia vasara į valstijos girių komisija kreipėsi ukininkai reikalaudami atlyginimo bendroje sumoje \$600,000 už miškų gyventojų briedžių padarytus nuostolius.

PAREMKIME BALUTĮ

Clevelando LVS 1-mas skryčius rengia smagią vakaruską ponios Onos Pečkaitienės sode, 6028 Superior ave., kito šeštadienio vakare, Rugsėjo-Sept. 11, nuo 8 val. Tai bus vakarinis "piknikas", pasikortavimas, vašinimasis atviraime lauke, bet mieste, be važinėjimo į farmas. Susitarkit šeimos, atsivežkit savo kortavimo staliukus ir kortas, pinaklio pakortavimui.

Šis parengimas daroma tikslu paremti Lietuvos Ministerio B. K. Balučio darbuotę Londone, kur jis, nepaisydamas karo bombardavimų ir kitų pavojų laiko savo postą Lietuvos laisvės klausimą gindamas.

Kitų kolonijų Lietuviai jau aukoja tam tikslui, atėjo laikas ir proga Clevelandiečiams prisidėti.

Tikėtasi į tą pramogą tik 50c ypatai, taigi porai atsieis tik vienas dolaris, ir čia smagią poaleisit vakarą su savais pažystamais ir draugais.

Kviečia LVS 1-mo Skryčiaus Komisija:

Dr. S. T. Tamošaitis,
Marė Miščikienė,
Julė Salasevičienė,
K. S. Karpis.

Tikėtus gausit prie durų, arba kurie gausit per laisną, užsimokėsit atėję į vakaruską. Kurie gavot po porą tiketu, galit atsižinti ir savo kitus draugus, jiems tiketu turėsim ten pat sode.

PRASIDEDA KARO PASKOLOS VAJUS RUGSĖJO 9

Kiekvieno jūsų gerovė priklauso nuo Amerikos laimėjimo šio karo. Tas taipgi atsilies ir į gerą jūsų gimtinės likusius jūsų gimtiname krašte, nes Amerikos atsiųskiniams priešų karo įėjus reikės išlaisvinimą mūsų paverptos tėvynės Lietuvos.

Rugsėjo 9 prasideda Trečios Karo Paskolos Vajus. Cuvahoga apskrčiai paskirta sukelti \$233,000,000 kvota. Ohio valstijos kvota \$698,000,000.

Karas atsieina brangiai, taigi kiekvienos šeimos šioje šalyje pareiga yra pirkti War Bonds kiek daugiausia išgal. Atminkite, nei vienas neprašomas aukoti nei dolario — jus prašomi tik investuoti savo atliekamų pinigų už plepinimą nuosimti. Tie jūsų dolariai pagelbės nugalėti priešus ir įvesti pasaulyje pageidaujama taiką.

Karo Bonų pirkimas yra saugiausias investimentas pasaulyje. Kiekvienas privalo paversti savo dolarius į nesudegiamus, nepavojiamus War Bonds, paskolinant U. S. Valdžiai. Pirkdami "E" Bonds investuojat \$75.00 ir gausit atgal \$100 kada bondų laikas sueis.

War Bonds pirkimas yra tikriausias būdas nugalėti Japonus, Hitlerį ir kitus priešpau-
dos nešėjus, kaip pasakė Prezidentas Roosevelt.

SVEČIAVIMAI

Marge Verbilienė ir Josephine Polterienė buvo išvažiavusios į Chicago pasisvečiuoti pas gimines. Polterienė aplankė savo sūnų Joną, esantį U. S. Navy stotyje, Great Lakes. Jonas G. Polteris lankėsi pas gimines Washington, Pa. Ten susirinko visa giminė paminėti Jono Kudarausko ir jo žmonos 15 metų vedybinio gyvenimo sukaktuves.

Vera Balsienė, Dirvos skaitytoja, is Chicagos, lankėsi Clevelande ir Akrone pas savo gimines.

Atsilankius redakcijon užsimokėjo Dirvos prenumeratą. Julius Smetona savais reikalais išvažiavo keletu dienų į Washingtoną.

•ŠUNŲ turėtojai privalote nuo Rugs. 6 laikyti savo šunis prižiūstus, kitaip galit buti nubausti. Taip pat neleiskit savo kaimynams laikyti palaidus šunis, raportuokit apie tai.

Jeep ant Bėgių

Šis kariškas jeep, apatutas plieno ratais, vietoj gumų, atlieka prekinį vagonų traukimą ir vežiojimo darbą Australijoje.

MIRIMAI

PAPLAUSKIENĖ Marė, 40 m. amžiaus, nuo 3451 W. 131 st., mirė Rugs. 21, palaidota Rugs. 26, Kalvarijos kapinėse; pamaldos atsisbuvo M. D. N. P. parapijoje.

Liko vyras, Jurgis, motina, E. Senkienė ir patėvis Petras Senkus, trys seserys, Mrs. A. Revelt, Mrs. A. Jakubus, Mrs. J. Beck, brolis Jonas, U. S. Armijoje.

Laidojime pasitarnavo laidotuvių direktorė Della Jakubus.

PUZONIENĖ (Passon), Marijona, 65 m., nuo 4916 E. 85 st., mirė Rugs. 30, palaidota Rugs. 1, Brooklyn Heights kapinėse. Liko sunus, Gregoras, ir anukai.

Paėjo is Daugu. Alytaus ap. Amerikon atvyko 1929 metais.

ATIDUOKIT BLEŠINES

Blėšinių (kenų) surinkimas atsisbu šį sekmadienį rytiniam miesto krašte. Visi privalote išnešti laukan ir prie šaligatvio padėti savo surinktas blėšines nuvežimui. Jas reikia atiduoti išplautas, sausas, suplotas, nuluptom popierom.

HIPPODROME

"Watch on the Rhine"

Warner Bros. pagamino į filmą Lillian Hellman's idomų veikalą — "Watch on the Rhine", kuris pradės rodyti savaitės laiko, Hippodrome Theatre, ketvirtadienį.

Tas veikalas labai paplito Amerikoje. Jame vaidina žymiausia vyriška role Paul Lukas, atsismėjęs artistas. Su juo moteriška role vaidina pragarasčius Bette Davis.

Bette Davis vaidina Amerikietę moterį ištėkėjusią už Vokietiją kuris kovoja prieš Fašizmą, pasiryžus priimti likimą kokis jų laukia jeigu bus susekti tame pavojingame užsiėmime Vokietijoje.

Prie jų vaidina kiti žymūs artistai.

TELENEWS THEATRE

Naujausios Karo Filmos

Prezidento Roosevelt pareikšimas Hitleriui jo kalboje Ottawoj, is kiti vaizdas konferencijos pradama rodyti Telenews Theatre penktadienį nuo 12 val.

Rodoma naujausi karo vaizdai ir visų frontų, is kovų su Japonais ir kiti.

"Glamour Girls of 1943" nedėv maudymosi kostiumų, bet jos išrodo žavėjantis darbinės kelnės.

Prie to matysit kitų idomių vaizdų.

5 KAMBARIŲ ISSIDUODA

5 kambarių suaugusiems žmonėms, randasi ant Euclid Beach. Klauskit DIRVŲJE — EN. 4486

PARSIDUODA AUTOMOBILIS

PLYMOUTH 1926 modelio, dvim durim, juodas. Galima matyt vakare apie 7 val. ir visą dieną (šeštadienį).

1309 E. 65th ST. (viršuje.)

PARSIDUODA NAMAS

2 ūmų, dvigubų porčiai viršuje ir anacioje; furnasai, 4 garažiniai, 1377 E. 65th St. Viršuje tušcia.

Kreitu: JACOB TISOVIC
1366 Marquette Road

RUSSIA'S WESTERN BORDERLAND

(Sidney B. Fay, Professor of History, Howard University, Current History, July, 1943)

On March 1, 1943, the Soviet Embassy in Washington stated: "We have not and we cannot have any such war aims as the seizure of foreign territories and the subjugation of foreign peoples. Our first aim is to liberate our territories and our peoples from the German-Fascist yoke". For Stalin "Our territories and our peoples" as is evident from his speeches and from editorials in the official Soviet newspaper Pravda mean all the territories and peoples which before June 22, 1941, belonged to Soviet Union; that is, including all annexations since September 1939.

In reuniting them (western borderland) after Hitler started World War II, and in claiming to keep them, Stalin, according to Soviet theory, is not flouting the Atlantic Charter. Its signatories "desire to see no territorial changes that do not accord with the freely expressed wishes of the peoples concerned." According to the Soviet theory, these incorporations (of 1939 and 1940) are to be considered not annexations or conquests of force, but "liberations" or realizations of "freely expressed wishes of peoples" and therefore wholly compatible with the Atlantic Charter.

There is the angle of the people themselves in the borderlands. It is said that they really do not want to be incorporated in the Soviet Union now or in the future peace settlement. Stalin's annexation and claims, it is declared are incompatible with the Atlantic Charter, because the puppet "Peoples Assemblies" of 1939-40 which voted for incorporation did not "freely express" the wishes of the population. The elections and votes were a sham engineered by the Bolsheviks under the pressure of the Communist political commissars and the Red Armies of occupation.

Such mockeries of the principle of self-determination, it is said, have no more validity than Hitler's own spaciuous but, terroristic plebiscites. It is maintained that an honest expression of opinion in Estonia, Latvia and Lithuania would show that these little states want to be restored to the independence, however precarious, which they were able to maintain for twenty years from 1929 to 1939.

Britain and the United States have never given their approval to Stalin's annexation of the borderlands. Nor have they presumably agreed that he should keep them at the peace settlement after the war. On the contrary, the American State Department has always adhered firmly to the doctrine, put forward by Secretary Stimson in connection with Japan's seizure of Manchukuo in 1931, that it will not recognize annexation based on the illegal use of force. This view was frequently expressed in the United States in disapproval of Stalin's annexations in 1939-40.

When Hitler invaded Poland, he came to an understanding with Stalin. Russia was to remain at peace with Germany... and to have a free hand in Estonia, Latvia and the Lithuanian republic... Stalin invited Estonia, Latvia and Lithuania to sign trade agreements and mutual assistance pacts with Soviet Russia. The invitation was equal to a command and had to be accepted. Then Stalin demanded that he be allowed to establish garrisons, aerodromes and naval bases within the countries as a means of assuring them his protection and assistance. They were too weak and defenseless to refuse. When his troops had occupied the agreed-upon bases, his political commissars organized a pro-Russian political party or "Working Peoples Alliance" in each republic in preparation for democratic elections.

In the ensuing elections... only the name of the official pro-Russian candidate appeared on the ballot. The result was naturally and overwhelming endorsement of "Working Peoples Alliance"...

PARSIDUODA BIZNIS 20 metų įgyvendintas, to paties savininko, delicatus, cigarų ir mokyklos reikmenų biznis, užtikrinta \$600 savaitinių inėgu, nėra komptetijos per 4 mailles aplink; parduos pigiai. Randasi 1668 Hayden ave. Vaziuot karu pažymetu Euclid Hayden. (36)

PARSIDUODA 4 SEIMŲ NAMAS Randasi ant E. 53 St. prie Fleet Ave., geram stovyje. Savininko telefonas Michigan 6936, arba kreipkitės į 2949 Woodhill Rd., siuvyklini smulkesni informacijai. Galima pirkti mažų įmokėjimų. Kreipkitės 9 iki 10 ryto. (36)

There was no one else to vote for. Was the wish of the people "freely expressed" in the sense of the Atlantic Charter?

THE PERISCOPE

By ŠARUNAS.

SOME INTERSET was aroused among Lithuanian Americans by the published reports that the Office of War Information in Washington, at the request of another Government agency connected with the military establishment, has directed a private public opinion survey organization to obtain opinions from Americans of Polish descent on post-war issues in Poland. If such a survey was authorized among the Americans of Polish descent, no doubt, similar surveys will be conducted among Americans of Lithuanian, Slovak, Czech, Latvian and, probably, other descents.

These surveys, if properly and efficiently conducted, would give American Government authorities a reliable guide to the opinion of Americans of foreign descent on European issues. This opinion, in general, would reflect the opinion of the Europeans themselves, since, in most cases, Americans of foreign descent follow the lines of reasoning of their European cousins. Up to date, however, no such survey among Lithuanian Americans has been heard of. A pretty reliable guide to their political opinion as to the future of Lithuania is contained in the report of Wilkes-Barre, Pa., Garsas about celebrations of the 25th anniversary of Lithuania's declaration of independence of Lithuania this year. A summary of this appeared in this column August 6.

THERE IS NO DOUBT, as the New York Times aptly said, that the people of Europe "will require guidance and sympathetic encouragement, as well as food. They need principles on which they themselves can build a shining future. Their leaders will need moral support". And we hope, the American Government will be in a position to give that guidance and moral support.

Immigration of Lithuanians to the United States since 1868 has made this country the most loved and popular nation in the world among the Lithuanians. They trust the United States. They do not trust Russia, even if she, as the ancient Greeks, comes "with gifts".

THE CONFEREES at the important conference of Quebec missed "Uncle Joe", that silent and enigmatic gentleman from Moscow who has fought such a tremendous fight, and whose people have suffered and held on as no others have done, but whose ways and ideas are not those of the Anglo-Saxon

SUPERIOR-RUSSELL INN

6824 Superior Ave.
LIQUOR WINE BEER
Vieta kur sustoja kitų miestų pravažiujanti Lietuviai.

Helen Urbšaitis Helen Dunbar Savininkės

STONIS TAVERN

LIETUVIŠKA UZEIGA

"Kur alus skanesnis"
"Arielkė šiltesnė"
ALUS, DEGTINĖ, VYNAS, UŽKANDŽIAI

584 Euclid Avenue

Ant U. S. Route 20
Kazys Stonis, Savininkas.
WICKLIFFE, OHIO

JACK GANSON TAVERN

LIETUVIŠKA UZEIGA
24150 Euclid Avenue

Vieta privatiškiems pokiliams, Engagement Partėms, Vestuvėms ir šiaip pramogoms.

Rezervacijai telefonuokite: KE. 9782

Prie U. S. Route 20
Jack Ganson-Karabinas, Sav.

peoples, accustomed to govern themselves, to turn their government out when it displeases them, to consider their State as their servant and not their master, and whose loyalty to their countries is not a matter of doctrine or discipline but of the freedom of the heart. Perhaps, Uncle Joe will be at some other conference. Let's hope somebody will impress him then that the Lithuanians, the Latvians and the Estonians have ideas and aspirations more in accord with the ways and ideas of the Anglo-Saxons, than with those of the Russians.

25,000 LITHUANIANS turned out to greet Mr. Antanas Smetona, the President of Lithuania, at the annual Lithuanian Day in the center of the anthracite coal-fields which in 1868 and later attracted the first Lithuanian immigrants.

This year the Day was held at Lakewood Park, near Mahanoy City, Pa., on Sunday, August 15th. It was arranged by a special committee whose honorary chairman was Father Chesna of Mahanoy City.

President Smetona arrived from Cleveland, accompanied by the editor of Dirva, Mr. Karpis, and Dr. S. T. Tamošaitis, the president of the League for the Liberation of Lithuania.

The proceeds of the day go to three Lithuanian institutions of higher learning for girls, established in the United States.

A POLITICAL conference of Catholic and Socialist representatives

Exit Camilli

After trying for two hours to convince Dolph Camilli (right) that he should not quit baseball, Mell Ott (left) bids him a sad farewell. Camilli announced his retirement.

ves is being held in Pittsburgh, Pa., September 2-3, to discuss means of boosting the war efforts of Lithuanian Americans and to crystallize their ideas about the future of Lithuania. The conference was called under the auspices of the Lithuanian American Council.

THE DETROIT Branch of the League for the Liberation of Lithuania organized a Women's Committee to collect clothing for the people of Lithuania who will be destitute after the war. A similar committee is active in Pittsburgh, Pa.

WEBER'S Famous Barbecue

8521 Hough Ave. CEder 9579

Mūsų Barbecued Mėšos ir Vištiena yra Pragarsėjusios visame mieste.

Pas mus duodamuose Valgiuose naudojama tikta Pačios Geriausios Mėšos.
MES SPECIALIZUOJAME SEKMADIENIO PIETUMIS.

Nepasitikėkit Pigiems Padariniams

Reikalaukit Tikrų Moncrief Išdirbimo Dalių Kreipkitės į MONCRIEF Pardavėją.

The HENRY FURNACE Co. M Medina, Ohio

JAU VĖL ATIDARĖME BOWLING ALLEYS

12— Modernišku Alleys —12

Gražiai naujai išdekoruota. Patogi Lietuviams vieta — Lietuvų kaimynystėje. Užprašome mėgėjus.

OMARLO RECREATION

6815 Superior Avenue—Viršuje

FARMERS POULTRY MARKET

Paukštiena visokiems reikalsams:

VISTOS, ANTYS, ŽASYS, INDIKAI, ir KIAUŠINIAI.
Paranki vieta Lietuviams. Užkvičiame visus.

Kampas Superior ir 43 Street ENDicott 5025

Vyrams Rudeninės Reikmenys

VYRAMS TVIRTI

MARŠKINIAI \$1.95

Vienodų ir margų spalvų, taipgi grynai balti. Geriausios rusiš Broadcloth marškiniai, nesuntančios spalvų.

Vyrams Kaklaraiščiai

Paskiausi gražių marginių.
65c --- 2 už \$1.25

Sport Diržai -- 79c

Vyrams geros odos diržai, spalvoti ir pamarginti.

Sweteriai -- \$1.79

Užsimanamų stilių, įvairių paskirų spalvų, taipgi visų mielių.

DYKAI GREEN STAMPS

Čia galit išeikti savo Stamp Books.

SKRYBĖLĖS

Longvos skrybėlės, tinkamiausios šiam laikui; siauram juostom ir skirtingų spalvų.

Žinomas BARCLAY-KINSLEY

Milinės Skrybėlės \$5

RUDENIUI visokių pavidalų.

VYRAMS IR VAIKINAMS

KELNĖS -- \$3.95

Didelis pasirinkimas vienodų spalvų ir įvairių šiaip audinių.

Moterims Gražios Kojinės --- 91c

Pilno didumo 42 gauge, pasipuošimui ir šiaip dėvėjimui. Visose klose mėgiamose spalvose.

THE KRAMER & REICH CO.

7010 Superior Ave Atdara Vakaraais